

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-33-04

Druk nr 2559
Warszawa, 24 lutego 2004 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy - Prawo energetyczne
oraz ustawy - Prawo ochrony
środowiska** wraz z projektami podstawowych aktów
wykonawczych,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Środowiska.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 i Nr 203, poz. 1966) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 9a otrzymuje brzmienie:

„Art. 9a. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną i sprzedające tę energię odbiorcom, którzy dokonują jej zakupu na własne potrzeby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, do:

- 1) zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub
 - 2) wytworzenia energii elektrycznej we własnych odnawialnych źródłach energii – znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przyłączonych do sieci.
2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną i sprzedające tę energię odbiorcom, o których mowa w ust. 1, jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 5, do zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach, znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem ciepłem i sprzedające to ciepło, jest obowiązane, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, do zakupu oferowanego ciepła wytwarzanego w przyłączonych do sieci odnawialnych źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w ilości nie większej niż zapotrzebowanie odbiorców tego przedsiębiorstwa, przyłączonych do tej sieci, do której przyłączone są odnawialne źródła energii.
4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązków, o których mowa w ust. 1 i 3, w tym:

- 1) rodzaje odnawialnych źródeł energii;
- 2) parametry techniczne i technologiczne wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii;
- 3) wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii za pomocą instalacji wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 3 pkt 20, oraz inne paliwa;
- 4) wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, której zakup lub wytworzenie przez przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązkowe, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom, w okresie kolejnych 10 lat;
- 5) sposób uwzględniania, w kalkulacji cen energii elektrycznej i ciepła ustalonych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w ust. 1 i 3, kosztów zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej i ciepła objętych obowiązkiem zakupu lub wytworzenia

– biorąc pod uwagę założenia polityki energetycznej państwa oraz zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązku, o którym mowa w ust. 2, w tym:

- 1) parametry techniczne i technologiczne wytwarzania energii elektrycznej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła;
- 2) wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, w tym z własnych źródeł, której zakup przez przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązkowy;
- 3) sposób uwzględniania, w kalkulacji cen energii elektrycznej ustalonych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w ust. 2, kosztów zakupu energii elektrycznej objętej obowiązkiem jej zakupu

– biorąc pod uwagę założenia polityki energetycznej państwa oraz zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, do którego sieci są przyłączone odnawialne źródła energii, jest obowiązane do odbioru całej ilości energii elektrycznej z tych źródeł, objętej zgłoszonymi do tego przedsiębiorstwa przez wytwórcę tej energii umowami sprzedaży.”;

2) w art. 9c dodaje się ust. 10-12 w brzmieniu:

„10. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany zapewnić wszystkim podmiotom pierwszeństwo w świadczeniu usług przesyłowych energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, z zachowaniem niezawodności i bezpieczeństwa krajowego systemu elektroenergetycznego.

11. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do odbioru energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przyłączonych bezpośrednio do sieci tego operatora.

12. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do przedstawiania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informacji o ilościach energii elektrycznej, wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do jego sieci i wprowadzonej do systemu elektroenergetycznego, w podziale na poszczególne rodzaje źródeł, w terminie do dnia:

- 1) 31 lipca – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 2) 31 stycznia – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia roku poprzedniego.”;

3) po art. 9d dodaje się art. 9e i 9f w brzmieniu:

„Art. 9e. 1. Potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii jest świadectwo pochodzenia tej energii, zwane dalej „świadectwem pochodzenia”.

2. Świadectwo pochodzenia zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w odnawialnym źródle energii;
- 2) lokalizację, rodzaj i moc odnawialnego źródła energii, w którym energia elektryczna została wytworzona;
- 3) dane dotyczące ilości energii elektrycznej objętej świadectwem pochodzenia i wytworzonej w określonym odnawialnym źródle energii;
- 4) okres, w którym energia elektryczna została wytworzona.

3. Świadectwo pochodzenia wydaje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii, złożony za pośrednictwem operatora systemu elektroenergetycznego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:
 - 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w odnawialnym źródle energii;
 - 2) lokalizację, rodzaj i moc odnawialnego źródła energii, w którym energia elektryczna została wytworzona;
 - 3) dane dotyczące ilości energii elektrycznej wytworzonej w określonym odnawialnym źródle energii;
 - 4) okres, w którym energia elektryczna została wytworzona.
5. Operator systemu elektroenergetycznego, wniosek, o którym mowa w ust. 3, wraz z potwierdzeniem danych dotyczących ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci, określonych na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych, przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.
6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może odmówić wydania świadectwa pochodzenia, jeżeli z posiadanych informacji wynika, że dane zawarte we wniosku są nieprawdziwe.
7. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki umarza świadectwo pochodzenia, jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 9a ust. 1, zrealizuje obowiązek w zakresie ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, którą w danym okresie było obowiązane zakupić lub wytworzyć; umorzenie świadectwa pochodzenia następuje w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego realizującego obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 1.

Art. 9f. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, co pięć lat, przedstawia Radzie Ministrów raport określający cele w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w krajowym zużyciu energii elektrycznej w kolejnych dziesięciu latach, zgodne z zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych dotyczącymi ochrony klimatu oraz środki zmierzające do realizacji tych celów.

2. Krajowe zużycie energii elektrycznej oblicza się jako sumę krajowej produkcji energii elektrycznej, łącznie z produkcją tej energii na własne potrzeby oraz importu, pomniejszoną o eksport.
3. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, przyjmuje raport, o którym mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki sporządza co dwa lata raport zawierający analizę realizacji celów ilościowych i osiągniętych wyników w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii.
5. Raport, o którym mowa w ust. 4, sporządza się na podstawie sprawozdania Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o którym mowa w art. 24 ust. 1, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, w zakresie zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych dotyczących ochrony klimatu.
6. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, raporty, o których mowa w ust. 1 i 4, w terminie do dnia 27 października danego roku, w którym występuje obowiązek przedstawienia raportu. Raport, o którym mowa w ust. 1, podlega ogłoszeniu po przyjęciu przez Radę Ministrów.”;

4) w art. 19 w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;”;

5) w art. 20 w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) propozycje w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;”;

6) w art. 23 w ust. 2:

a) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących gospodarki energetycznej, w tym obliczanie i ogłaszanie, w terminie do dnia 31 marca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy, średniej ceny sprzedaży, przez wytwarzającego, energii elektrycznej wytworzonej w przyłączonych do sieci, odnawialnych źródłach energii, znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;”;

b) w pkt 11 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 12 w brzmieniu:

„12) wydawanie oraz umarzanie świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1.”;

7) w art. 24:

- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera także ocenę podjętych działań zmierzających do realizacji celów określonych w raporcie, o którym mowa w art. 9f ust. 1, w zakresie ich zgodności z zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych.

3. W zakresie określonym w ust. 2, Prezes URE przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki sprawozdanie za okres dwóch lat.”;

8) w art. 31 w ust. 3 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) średniej cenie, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 9.”;

9) w art. 32 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wytwarzania paliw i energii, z wyłączeniem: wytwarzania paliw stałych, wytwarzania energii elektrycznej w źródłach o mocy poniżej 5 MW nie zaliczanych do odnawialnych źródeł energii, wytwarzania paliw gazowych z gazu płynnego oraz wytwarzania ciepła w źródłach o łącznej mocy poniżej 1 MW;”;

10) w art. 34 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przedsiębiorstwa energetyczne, wytwarzające energię elektryczną w odnawialnych źródłach energii o mocy poniżej 5 MW są zwolnione z opłat, o których mowa w ust. 1, w zakresie wytwarzania energii w tych źródłach.”;

11) w art. 56 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1a, w zakresie obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1, nie może być niższa niż dwukrotność iloczynu średniej ceny energii elektrycznej, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 9, i różnicy ilości energii elektrycznej wymaganej do realizacji obowiązku zakupu lub wytworzenia oraz rzeczywiście zakupionej lub wytworzonej energii w celu wypełnienia obowiązku przez dane przedsiębiorstwo energetyczne.

2b. Wpływy z tytułu kar, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, w zakresie obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1, stanowią dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 401 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przychodami Narodowego Funduszu są także wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a ustawy – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504, Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr ..., poz. ...), w zakresie nieprzestrzegania obowiązków zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii.”;

2) w art. 401 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przychody, o których mowa w ust. 3a, przeznacza się wyłącznie na wspieranie odnawialnych źródeł energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 3. 1. W terminie do dnia 1 marca 2005 r. minister właściwy do spraw gospodarki ogłosi pierwszy raport, o którym mowa w art. 9f ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy.

2. W terminie do dnia 27 października 2005 r. minister właściwy do spraw gospodarki ogłosi pierwszy raport, o którym mowa w art. 9f ust. 4 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy.

Art. 4. Podmioty wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii, która na podstawie przepisów dotychczasowych nie wymagała uzyskania koncesji, mogą ją wykonywać na dotychczasowych zasadach do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, pod warunkiem złożenia wniosku o udzielenie koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 1, 2 i 11;

2) art. 2

– które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

1) Niniejsza ustawa dokonuje transpozycji dyrektywy 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. WE L 283 z 27. 10. 2001, str. 33 i n.).

2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177.

U Z A S A D N I E N I E

Zmiany w ustawie – Prawo energetyczne oraz w ustawie – Prawo ochrony środowiska mają na celu dostosowanie prawa polskiego do wymagań dyrektywy nr 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych oraz częściowo do wymagań dyrektywy nr 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę nr 96/92/WE.

Podstawowym wymogiem nałożonym na państwa członkowskie Unii Europejskiej przez dyrektywę nr 2001/77/WE jest ustanawianie i publikowanie, w formie zatwierdzonego raportu, wskazanych celów w odniesieniu do przyszłego zużycia energii elektrycznej, produkowanej z odnawialnych źródeł energii, w stosunku procentowym do całkowitego zużycia energii elektrycznej, na kolejne 10 lat.

Dyrektywa nr 2001/77/WE zobowiązuje także do wprowadzenia systemu potwierdzania, przez wydawanie świadectw pochodzenia, energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych. Zadanie wyznaczenia, niezależnego od wytwórców i dystrybutorów energii, organu nadzoru nad systemem wydawania świadectw pochodzenia zostało wykonane przez powierzenie tego nadzoru Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki. Świadectwa pochodzenia wydawane będą przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się, na podstawie koncesji, wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii, przekazany za pośrednictwem operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

W projekcie wprowadzono regulacje nakładające na operatorów obowiązek potwierdzania podanej we wniosku, wprowadzonej do systemu elektroenergetycznego, ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii.

Dyrektywa wymaga także podjęcia środków gwarantujących przesył i dystrybucję energii elektrycznej wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii. W tym celu wprowadzono przepisy zobowiązujące operatorów do zapewnienia pierwszeństwa w świadczeniu usług przesyłowych energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w krajowym systemie elektroenergetycznym. Dodatkowo wprowadzono przepisy dotyczące obowiązku odbioru energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła.

Proponowana zmiana zakresu podmiotów, na które nakłada się obowiązek zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, na przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną powinna umożliwić objęcie całej ilości energii elektrycznej wytwarzanej w kraju wyznaczonym wskaźnikiem udziału energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Wskaźnik ten powinien, do 2010 r., osiągnąć poziom 7,5% energii elektrycznej zużywanej brutto w kraju.

Doprecyzowano, że obowiązek dotyczący odpowiedniego udziału energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych może być realizowany także przez wytworzenie tej energii we własnych odnawialnych źródłach energii, co służyć powinno zwiększeniu aktywności

inwestycyjnej przedsiębiorstw energetycznych, szczególnie w przypadku braku odpowiednich ilości ofert sprzedaży tej energii od jej wytwórców.

Przepisy precyzujące sposób ustalania kar za nierealizowanie obowiązku zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, posłużą skuteczniejszemu egzekwowaniu tego obowiązku i ograniczeniu możliwości jego omijania. Zastosowano minimalny poziom kary za niewypełnienie obowiązku zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Dostosowując przepisy ustawy – Prawo energetyczne do dyrektywy 2003/54/WE, w zakresie wymogu wydzielenia operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych od działalności polegającej na wytwarzaniu i obrocie energią elektryczną, wprowadzono zmianę zakresu podmiotów mających obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła. Obowiązek ten został nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną w sposób podobny, jak w przypadku obowiązku zakupu energii ze źródeł odnawialnych.

Rzeczpospolita Polska wystąpi do Komisji Europejskiej o notyfikację projektu ustawy, gdyż nadaje ona priorytet odnawialnym źródłom energii w dostępie do sieci, wprowadza obowiązek ich zakupu przez przedsiębiorstwa sprzedaży energii w określonej wysokości, co stanowi o udzieleniu de facto pomocy państwa w rozumieniu przepisów art. 87-89 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Cel wprowadzenia ustawy

Ustawa dostosowuje prawo polskie do wymagań dyrektywy nr 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych oraz, częściowo, do wymagań dyrektywy nr 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę nr 96/92/WE.

Konsultacje społeczne

Projekt został przekazany do towarzystw i innych organizacji zrzeszających podmioty działające w sektorze energetyki, w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych. Projekt był także przedmiotem uzgodnień międzyresortowych oraz był omawiany podczas spotkań i konferencji organizowanych przez Ministra Środowiska, w tym na konferencji uzgodnieniowej, która odbyła się w dniu 13 stycznia 2004 r.

Skutki wprowadzenia regulacji

1) Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Pośrednio na wydatki i wpływy budżetowe mogą wpływać następujące czynniki:

- zmiany cen energii elektrycznej i cen usług przesyłowych,
- wzrost wpływów z podatku VAT, w związku z pojawieniem się na rynku większej ilości droższej energii ze źródeł odnawialnych,
- spadek wpływów z podatku akcyzowego dla energii wytwarzanej ze źródeł konwencjonalnych, na skutek zmniejszenia ilości tej energii,
- wzrost wpływów budżetowych w wyniku inwestycji związanych z rozwojem mocy wytwórczych energetyki odnawialnej.

Zmiana sposobu nałożenia i wyrównanie obciążeń związanych z obowiązkiem zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z ciepłem nie wprowadza zmian w skali całego kraju, prowadząc jedynie do zmian lokalnych.

2) Wpływ na przedsiębiorców

Nie przewiduje się, aby wejście w życie ustawy pociągnęło za sobą znaczne zwiększenie kosztów dla przedsiębiorców, w porównaniu do kosztów realizacji zobowiązań, jakie wynikały z przepisów ustawy – Prawo energetyczne w ich dotychczasowym brzmieniu.

Ustawa wprowadza dla sektora energetyki odnawialnej potencjalne, dodatkowe środki finansowe. Wpływy z kar pieniężnych (za niewypełnienie obowiązku nałożonego art. 9a ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne) stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i są przeznaczane wyłącznie na wspieranie odnawialnych źródeł energii. Środki te będą generowane tylko w przypadku braku wypełnienia obowiązku zakupu lub wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych w Polsce.

Przy założeniu, że wytworzenie energii elektrycznej z nowopowstałych źródeł odnawialnych będzie powodować podwyższenie ceny energii kupowanej średnio o 100 zł/MWh,

to dodatkowy koszt zakupu 7 700 000 MWh – prognozowany wzrost ilości tej energii do 2010 r. – wyniesie 770 mln zł. Zakładając, że cały ten koszt zostanie przeniesiony na ceny energii dla odbiorców, to wzrost cen energii elektrycznej dla tych odbiorców wyniesie ok. 5,20 zł/MWh.

Mogą nastąpić niewielkie zmiany obciążeń kosztami zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z ciepłem, na skutek przewidywanego urynkwienia tych cen (spodziewany spadek), jednak sumaryczne koszty energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w skojarzeniu z ciepłem nie zmieniają się w wyniku wejścia w życie ustawy.

3) Wpływ regulacji na rynek pracy

Ustawa nie zawiera przepisów, które w bezpośredni sposób wpływałyby na rynek pracy. Jednakże realizacja zawartych w niej przepisów może prowadzić do wzrostu zatrudnienia, związanego z obsługą i wykorzystaniem źródeł odnawialnych.

4) Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Projektowane zmiany nie wpływają bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki.

Ewentualny wzrost cen energii elektrycznej na skutek zwiększającego się, do zapisanego w Traktacie Akcesyjnym na 2010 r., 7,5% udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ilości energii elektrycznej wprowadzonej do krajowego systemu elektroenergetycznego, powinien być zrekompensowany przez wzrost efektywności wykorzystania energii elektrycznej przez przedsiębiorców oraz przewidywany spadek cen energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, na skutek osiągnięcia cen rynkowych porównywalnych z rynkowymi cenami energii elektrycznej pochodzącej z elektrowni kondensacyjnych.

Nadmierny wzrost kosztów zaopatrzenia w energię elektryczną jest ograniczony regulacjami art. 1 ust. 2. oraz art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne oraz zapisami odpowiednich aktów wykonawczych.

5) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Ze względu na nierównomierny rozkład zasobów naturalnych wpływających na ekonomikę wykorzystania odnawialnych źródeł energii można się spodziewać stymulacji

rozwoju niektórych terenów rolniczych w związku ze zwiększającym się energetycznym wykorzystaniem biomasy.

Racjonalne wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych jest istotnym czynnikiem zrównoważonego rozwoju kraju, przynoszącym nie tylko wymierne efekty ekologiczne, ale także przyczyniającym się do promowania rozwoju regionalnego.

6) Skutki ekologiczne wdrożenia ustawy

Bezpośrednie korzyści ekologiczne, jakie wiążą się z wejściem w życie ustawy, to uniknięcie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, które zostałyby wyemitowane gdyby nie budowa i eksploatacja nowych źródeł energii odnawialnej. W procesie spalania paliw kopalnych następuje emisja do powietrza przede wszystkim dwutlenku węgla, tlenków azotu, dwutlenku siarki i pyłu. Zastąpienie lub budowa nowych instalacji wykorzystujących do produkcji energii paliwa kopalne źródłami odnawialnymi wiąże się zatem z poprawą stanu środowiska naturalnego oraz uniknięciem emisji zanieczyszczeń do powietrza.

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY PRAWO ENERGETYCZNE ORAZ PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA

Projekt ustawy ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy 2001/77/WE w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych.

Projekt ustawy zawiera przepisy zobowiązujące przedsiębiorstwa sprzedające energię do zakupu określonej ilości energii ze źródeł odnawialnych oraz regulację nakazującą przedsiębiorstwom sieciowym nadanie priorytetu energii ze źródeł odnawialnych i energii wytworzonej w kogeneracji. Tworzy również instytucję Gwarancji Pochodzenia Energii. Projektowana ustawa precyzuje również zasady i wysokość nakładania kar w przypadku nie wypełnienia przez przedsiębiorstwo zobowiązane celu indykatywnego.

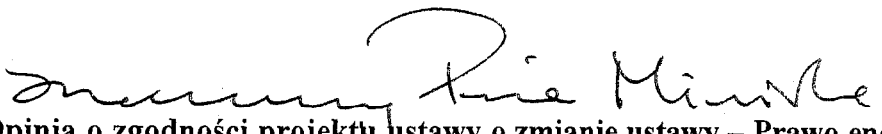
**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- 620 /04/DPE/rz

Warszawa, 19.02.2004 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-33-04), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Projekt ustawy ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy 2001/77/WE w sprawie promocji odnawialnych źródeł energii (Dz. Urz. WE L 283, 27.10.2001) oraz niektórych wymagań Dyrektywy 2003/54/WE w sprawie wspólnych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej uchylającej dyrektywę 96/92/WE (Dz. Urz. WE L 176, 15.7.2003).
- II. Projekt ustawy zawiera przepisy zobowiązujące przedsiębiorstwa sprzedające energię do zakupu określonej ilości energii ze źródeł odnawialnych oraz regulację nakazującą przedsiębiorstwom sieciowym nadanie priorytetu energii ze źródeł odnawialnych i energii wytworzonej w kogeneracji. Tworzy również instytucję Gwarancji Pochodzenia Energii. Projektowana ustawa precyzuje również zasady i wysokość nakładania kar w przypadku nie wypełnienia przez przedsiębiorstwo zobowiązane celu indykatywnego.

- III. Konieczne jest notyfikowanie Komisji Europejskiej powyższego projektu ustawy jako pomocy państwa w rozumieniu przepisów art. 87 – 89 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE). Zgodnie z brzmieniem art. 88(3) TWE projekt nie będzie mógł wejść w życie do czasu uzyskania zgody Komisji Europejskiej na planowaną pomoc publiczną dla odnawialnych źródeł energii. Notyfikowanie powyższego projektu ustawy w trybie *interim procedure* umożliwi uznanie proponowanej pomocy publicznej za pomoc istniejącą, skracając czas uzyskania decyzji Komisji.
- IV. **W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Z up. Sekretarzem Kancelarii
Integracji Europejskiej
POISEKRETAŃSTWA
Jarosław Miśtroń

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ¹⁾**

z dnia 2004 r.

**w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków zakupu energii elektrycznej i ciepła z
odnawialnych źródeł energii**

Na podstawie art. 9a ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 ze zm.)²⁾ zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy zakres obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii;
- 2) rodzaje odnawialnych źródeł energii;
- 3) parametry techniczne i technologiczne wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii;
- 4) wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii za pomocą instalacji wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 3 pkt 20 ustawy - Prawo energetyczne, oraz inne paliwa;
- 5) wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej, wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, której zakup lub wytworzenie przez przedsiębiorstwa energetyczne jest obowiązkowe, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom, w okresie kolejnych 10 lat;
- 6) sposób uwzględniania, w kalkulacji cen energii elektrycznej i ciepła ustalonych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, kosztów zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej i ciepła objętych obowiązkiem zakupu lub wytworzenia.

§2.

Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 2) biomasa – substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, a także przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także inne części odpadów, które ulegają biodegradacji;
- 3) biogaz – gaz pozyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów;
- 4) jednostka wytwórcza – wyodrębniony zespół urządzeń, służący do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, opisany za pomocą danych handlowych i technicznych;

- 5) wspólna sieć – sieć elektroenergetyczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo połączone i współpracujące ze sobą sieci ciepłownicze na obszarze kraju.

§ 3.

Odnawialne źródła energii powinny posiadać parametry techniczne i technologiczne umożliwiające współpracę z siecią, zgodnie z parametrami technicznymi energii elektrycznej lub nośnika ciepła przesyłanymi w tej sieci.

Rozdział 2

Odnawialne źródła energii

§ 4.

1. Do energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii zalicza się, niezależnie od parametrów technicznych źródła, energię elektryczną lub ciepło pochodzące ze źródeł odnawialnych, w szczególności z:

- 1) elektrowni wodnych;
- 2) elektrowni wiatrowych;
- 3) źródeł wytwarzających energię z biomasy;
- 4) źródeł wytwarzających energię z biogazu;
- 5) słonecznych ogniw fotowoltaicznych;
- 6) słonecznych kolektorów do produkcji ciepła;
- 7) źródeł geotermicznych.

2. Wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii za pomocą instalacji wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 3 pkt 20 ustawy, oraz inne paliwa:

- 1) pomiary i rejestracja oraz sposób obliczania stosowane przez wytwórcę energii elektrycznej lub ciepła w odnawialnych źródłach energii winny być wykonywane według standardowych procedur spisanych i przekazanych na żądanie Prezesa URE wraz z wnioskiem o koncesję w trybie art. 35 ust. 2 ustawy;

- 2) w przypadku wspólnego, w tej samej jednostce wytwórczej, spalania biomasy lub biogazu z innymi paliwami służącymi do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, do energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii zalicza się także część energii odpowiadającą procentowemu udziałowi energii chemicznej biomasy lub biogazu w całości energii chemicznej zużywanego paliwa do produkcji energii elektrycznej lub ciepła, obliczanej na podstawie rzeczywistych wartości opałowych tych paliw, według wzoru:

$$E_o = \frac{\sum_{i=1}^n M_{bi} * W_{bi}}{\sum_{i=1}^n M_{bi} * W_{bi} + \sum_{i=1}^m M_{ki} * W_{ki}} * E$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

E_o – ilość energii elektrycznej lub ciepła zaliczonych do energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii [w MWh lub GJ];

- E - ilość energii elektrycznej lub ciepła wytworzonych w jednostce wytwórczej, w której jest spalana biomasa lub biogaz wspólnie z innymi paliwami [w MWh lub GJ];
- M_{bi} - masa spalanej w jednostce wytwórczej biomasy lub biogazu [w Mg];
- M_{ki} - masa spalonych w jednostce wytwórczej innych rodzajów paliw [w Mg];
- W_{bi} - wartości opałowe biomasy lub biogazu spalonych w jednostce wytwórczej, obliczone w sposób określony w Polskich Normach [w MJ/Mg];
- W_{ki} - wartości opałowe innych niż określone w symbolu W_{bi} paliw spalonych w jednostce wytwórczej, obliczone w sposób określony w Polskich Normach [w MJ/Mg];
- n - liczba rodzajów biomasy lub biogazu spalonych w jednostce wytwórczej;
- m - liczba rodzajów innych paliw spalonych w jednostce wytwórczej.

- 3) obliczanie i rozliczanie ilości energii wytwarzanej z biomasy lub biogazu, w przypadku, o którym mowa w pkt 2, dokonuje się na podstawie wskazań urządzeń i przyrządów pomiarowych, w rozumieniu przepisów o miarach.

§ 5.

Obowiązki, o których mowa w art. 9a ust. 1 i 3 ustawy, nie dotyczą:

- 1) energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach wodnych szczytowo-pompowych z użyciem wody przepompowanej;
- 2) ciepła, jeżeli uzasadniony planowany koszt jego zakupu z odnawialnych źródeł energii spowoduje w przedsiębiorstwie energetycznym, w danym roku, wzrost cen lub stawek opłat za ciepło dostarczane dla odbiorców, o więcej niż wartość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym, określonego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- 3) energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w wyniku termicznego przekształcania odpadów drewna mogących zawierać organiczne związki chlorowcopochodne, metale ciężkie lub związki tych metali powstałe w wyniku obróbki drewna z użyciem środków do konserwacji lub powlekania oraz odpadów drewna pochodzących z prac budowlanych lub rozbiórkowych.

§ 6.

Obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 1 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub wytworzonej we własnych odnawialnych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne tym odbiorcom, wynosi nie mniej niż:

- 1) 3,1% w 2005 r.;
- 2) 3,6 % w 2006 r.;
- 3) x % w 2007 r.;
- 4) x % w 2008 r.;
- 5) x % w 2009 r.;

- 6) x % w 2010 r.;
- 7) x % w 2011 r.;
- 8) x % w 2012 r.;
- 9) x % w 2013 r.;
- 10) x % w 2014 r.

x - dane wymagają dostosowania do celu indykatywnego zapisanego dla Polski w Traktacie Akcesyjnym na rok 2010

§ 7.

1. Obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 3 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli oferowane do sprzedaży ciepło, wytworzone z odnawialnego źródła energii, zakupiono w ilości:
 - 1) w jakiej je oferowano lub
 - 2) równej łącznej ilości sprzedanego ciepła odbiorcom, którzy kupują od danego przedsiębiorstwa energetycznego ciepło przesyłane daną siecią ciepłowniczą, do której jest przyłączone odnawialne źródło energii.
2. W przypadku gdy więcej niż jedno przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 9a ust. 3 ustawy, prowadzi sprzedaż lub obrót ciepłem przesyłanym wspólną siecią, obowiązek zakupu dotyczy ciepła z odnawialnych źródeł energii zakupionego w ilości proporcjonalnej do udziału każdego z tych przedsiębiorstw w łącznej sprzedaży ciepła przez wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne dostarczające ciepło do odbiorców przyłączonych do tej sieci.

§ 8.

1. Koszty uzasadnione zakupu energii elektrycznej i ciepła, ponoszone w związku z realizacją obowiązków, o których mowa w art. 9a ust. 1 i 3 ustawy, uwzględnia się w kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego realizującego te obowiązki przyjmując, że każda jednostka energii elektrycznej lub ciepła sprzedawana przez dane przedsiębiorstwo energetyczne wszystkim odbiorcom, jest w tej samej wysokości obciążona tymi kosztami.
2. Kosztami, o których mowa w ust. 1, energii elektrycznej i ciepła wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, uwzględnionymi w taryfach są koszty zakupu:
 - 1) energii elektrycznej na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099, z 2002 r. Nr 200, poz. 1686 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774 i Nr 223, poz. 2216);
 - 2) energii elektrycznej na uznanym za konkurencyjny pozagiełdowym, ogólnodostępnym rynku tej energii;
 - 3) energii elektrycznej lub ciepła bezpośrednio od wytwarzającego tę energię lub ciepło na podstawie ceny ustalonej odpowiednio w zatwierdzonej taryfie wytwarzającego, w wyniku przetargu albo negocjacji.
3. Jako koszty energii elektrycznej i ciepła, ponoszone w związku z realizacją obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 3 ustawy, uznaje się także koszty uzasadnione wytwarzania energii we własnych źródłach odnawialnych.
4. W przypadku wystąpienia, w okresie obowiązywania taryfy, różnicy między przyjętymi do kalkulacji, a rzeczywiście poniesionymi kosztami uzasadnionymi, różnicę tę

uwzględnia się w kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie, wprowadzonej do stosowania w roku następującym po roku, w którym różnica ta wystąpiła.

Rozdział 3
Przepisy końcowe
§ 9.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

MINISTER GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

-
- 1) Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).
 - 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr ..., poz. ...

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 9a ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne po jej nowelizacji ustawą z dnia 2004 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska, na podstawie której minister właściwy do spraw gospodarki został zobligowany do określenia szczegółowego zakresu nałożonych ustawą obowiązków zakupu przez przedsiębiorstwa energetyczne energii elektrycznej i ciepła ze źródeł odnawialnych.

Projekt rozporządzenia zastąpi rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 maja 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. Nr 104, poz.971).

Zgodnie z zapisami ustawy rozporządzenie dotyczy wyłącznie energii ze źródeł odnawialnych, dlatego fragmenty dotyczące źródeł skojarzonych znajdują się w odrębnym rozporządzeniu.

Ponadto w związku z przewidywaną integracją Polski ze strukturami europejskimi oraz trwającym procesem dostosowywania krajowych aktów prawnych do prawa obowiązującego kraje członkowskie Unii Europejskiej przyjęto w rozporządzeniu sposób obliczania udziału energii ze źródeł odnawialnych zgodny z Dyrektywą UE Nr 2001/77/EC z dnia 27 września 2001 roku *w sprawie promocji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii*.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą negatywnych skutków dla budżetu państwa ponieważ występują takie same czynniki wpływające na budżet, jak w przypadku dotychczasowego stanu prawnego w zakresie obowiązku zakupu.

Projekt również nie koliduje z istniejącymi w tym zakresie przepisami Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ¹⁾**

z dnia 2004 r.

**w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków zakupu energii elektrycznej i ciepła z
odnawialnych źródeł energii**

Na podstawie art. 9a ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1504 ze zm.)²⁾ zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy zakres obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii;
- 2) rodzaje odnawialnych źródeł energii;
- 3) parametry techniczne i technologiczne wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z odnawialnych źródeł energii;
- 4) wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii za pomocą instalacji wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 3 pkt 20 ustawy - Prawo energetyczne, oraz inne paliwa;
- 5) wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej, wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, której zakup lub wytworzenie przez przedsiębiorstwa energetyczne jest obowiązkowe, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom, w okresie kolejnych 10 lat;
- 6) sposób uwzględniania, w kalkulacji cen energii elektrycznej i ciepła ustalonych w taryfach przedsiębiorstw energetycznych, kosztów zakupu lub wytworzenia energii elektrycznej i ciepła objętych obowiązkiem zakupu lub wytworzenia.

§2.

Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 2) biomasa – substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, a także przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także inne części odpadów, które ulegają biodegradacji;
- 3) biogaz – gaz pozyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów;
- 4) jednostka wytwórcza – wyodrębniony zespół urządzeń, służący do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, opisany za pomocą danych handlowych i technicznych;

- 5) wspólna sieć – sieć elektroenergetyczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo połączone i współpracujące ze sobą sieci ciepłownicze na obszarze kraju.

§ 3.

Odnawialne źródła energii powinny posiadać parametry techniczne i technologiczne umożliwiające współpracę z siecią, zgodnie z parametrami technicznymi energii elektrycznej lub nośnika ciepła przesyłanymi w tej sieci.

Rozdział 2

Odnawialne źródła energii

§ 4.

1. Do energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii zalicza się, niezależnie od parametrów technicznych źródła, energię elektryczną lub ciepło pochodzące ze źródeł odnawialnych, w szczególności z:

- 1) elektrowni wodnych;
- 2) elektrowni wiatrowych;
- 3) źródeł wytwarzających energię z biomasy;
- 4) źródeł wytwarzających energię z biogazu;
- 5) słonecznych ogniw fotowoltaicznych;
- 6) słonecznych kolektorów do produkcji ciepła;
- 7) źródeł geotermicznych.

2. Wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej lub ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii za pomocą instalacji wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 3 pkt 20 ustawy, oraz inne paliwa:

- 1) pomiary i rejestracja oraz sposób obliczania stosowane przez wytwórcę energii elektrycznej lub ciepła w odnawialnych źródłach energii winny być wykonywane według standardowych procedur spisanych i przekazanych na żądanie Prezesa URE wraz z wnioskiem o koncesję w trybie art. 35 ust. 2 ustawy;
- 2) w przypadku wspólnego, w tej samej jednostce wytwórczej, spalania biomasy lub biogazu z innymi paliwami służącymi do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, do energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii zalicza się także część energii odpowiadającą procentowemu udziałowi energii chemicznej biomasy lub biogazu w całości energii chemicznej zużywanego paliwa do produkcji energii elektrycznej lub ciepła, obliczanej na podstawie rzeczywistych wartości opałowych tych paliw, według wzoru:

$$E_o = \frac{\sum_{i=1}^n M_{bi} * W_{bi}}{\sum_{i=1}^n M_{bi} * W_{bi} + \sum_{i=1}^m M_{ki} * W_{ki}} * E$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

E_o – ilość energii elektrycznej lub ciepła zaliczonych do energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii [w MWh lub GJ];

- E - ilość energii elektrycznej lub ciepła wytworzonych w jednostce wytwórczej, w której jest spalana biomasa lub biogaz wspólnie z innymi paliwami [w MWh lub GJ];
- M_{bi} - masa spalanej w jednostce wytwórczej biomasy lub biogazu [w Mg];
- M_{ki} - masa spalonych w jednostce wytwórczej innych rodzajów paliw [w Mg];
- W_{bi} - wartości opałowe biomasy lub biogazu spalonych w jednostce wytwórczej, obliczone w sposób określony w Polskich Normach [w MJ/Mg];
- W_{ki} - wartości opałowe innych niż określone w symbolu W_{bi} paliw spalonych w jednostce wytwórczej, obliczone w sposób określony w Polskich Normach [w MJ/Mg];
- n - liczba rodzajów biomasy lub biogazu spalonych w jednostce wytwórczej;
- m - liczba rodzajów innych paliw spalonych w jednostce wytwórczej.

- 3) obliczanie i rozliczanie ilości energii wytwarzanej z biomasy lub biogazu, w przypadku, o którym mowa w pkt 2, dokonuje się na podstawie wskazań urządzeń i przyrządów pomiarowych, w rozumieniu przepisów o miarach.

§ 5.

Obowiązki, o których mowa w art. 9a ust. 1 i 3 ustawy, nie dotyczą:

- 1) energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach wodnych szczytowo-pompowych z użyciem wody przepompowanej;
- 2) ciepła, jeżeli uzasadniony planowany koszt jego zakupu z odnawialnych źródeł energii spowoduje w przedsiębiorstwie energetycznym, w danym roku, wzrost cen lub stawek opłat za ciepło dostarczane dla odbiorców, o więcej niż wartość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku kalendarzowym, określonego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- 3) energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w wyniku termicznego przekształcania odpadów drewna mogących zawierać organiczne związki chlorowcopochodne, metale ciężkie lub związki tych metali powstałe w wyniku obróbki drewna z użyciem środków do konserwacji lub powlekania oraz odpadów drewna pochodzących z prac budowlanych lub rozbiórkowych.

§ 6.

Obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 1 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli udział ilościowy zakupionej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub wytworzonej we własnych odnawialnych źródłach energii i sprzedanej odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo energetyczne tym odbiorcom, wynosi nie mniej niż:

- 1) 3,1% w 2005 r.;
- 2) 3,6 % w 2006 r.;
- 3) x % w 2007 r.;
- 4) x % w 2008 r.;
- 5) x % w 2009 r.;

- 6) x % w 2010 r.;
- 7) x % w 2011 r.;
- 8) x % w 2012 r.;
- 9) x % w 2013 r.;
- 10) x % w 2014 r.

x - dane wymagają dostosowania do celu indykatywnego zapisanego dla Polski w Traktacie Akcesyjnym na rok 2010

§ 7.

1. Obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 3 ustawy, uznaje się za spełniony, jeżeli oferowane do sprzedaży ciepło, wytworzone z odnawialnego źródła energii, zakupiono w ilości:
 - 1) w jakiej je oferowano lub
 - 2) równej łącznej ilości sprzedanego ciepła odbiorcom, którzy kupują od danego przedsiębiorstwa energetycznego ciepło przesyłane daną siecią ciepłowniczą, do której jest przyłączone odnawialne źródło energii.
2. W przypadku gdy więcej niż jedno przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 9a ust. 3 ustawy, prowadzi sprzedaż lub obrót ciepłem przesyłanym wspólną siecią, obowiązek zakupu dotyczy ciepła z odnawialnych źródeł energii zakupionego w ilości proporcjonalnej do udziału każdego z tych przedsiębiorstw w łącznej sprzedaży ciepła przez wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne dostarczające ciepło do odbiorców przyłączonych do tej sieci.

§ 8.

1. Koszty uzasadnione zakupu energii elektrycznej i ciepła, ponoszone w związku z realizacją obowiązków, o których mowa w art. 9a ust. 1 i 3 ustawy, uwzględnia się w kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego realizującego te obowiązki przyjmując, że każda jednostka energii elektrycznej lub ciepła sprzedawana przez dane przedsiębiorstwo energetyczne wszystkim odbiorcom, jest w tej samej wysokości obciążona tymi kosztami.
2. Kosztami, o których mowa w ust. 1, energii elektrycznej i ciepła wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, uwzględnionymi w taryfach są koszty zakupu:
 - 1) energii elektrycznej na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099, z 2002 r. Nr 200, poz. 1686 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774 i Nr 223, poz. 2216);
 - 2) energii elektrycznej na uznanym za konkurencyjny pozagiełdowym, ogólnodostępnym rynku tej energii;
 - 3) energii elektrycznej lub ciepła bezpośrednio od wytwarzającego tę energię lub ciepło na podstawie ceny ustalonej odpowiednio w zatwierdzonej taryfie wytwarzającego, w wyniku przetargu albo negocjacji.
3. Jako koszty energii elektrycznej i ciepła, ponoszone w związku z realizacją obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 3 ustawy, uznaje się także koszty uzasadnione wytwarzania energii we własnych źródłach odnawialnych.
4. W przypadku wystąpienia, w okresie obowiązywania taryfy, różnicy między przyjętymi do kalkulacji, a rzeczywiście poniesionymi kosztami uzasadnionymi, różnicę tę

uwzględnia się w kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie, wprowadzonej do stosowania w roku następującym po roku, w którym różnica ta wystąpiła.

Rozdział 3
Przepisy końcowe
§ 9.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

MINISTER GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

-
- 1) Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).
 - 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr ..., poz. ...

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 9a ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne po jej nowelizacji ustawą z dnia 2004 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska, na podstawie której minister właściwy do spraw gospodarki został zobligowany do określenia szczegółowego zakresu nałożonych ustawą obowiązków zakupu przez przedsiębiorstwa energetyczne energii elektrycznej i ciepła ze źródeł odnawialnych.

Projekt rozporządzenia zastąpi rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 maja 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej i ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła (Dz. U. Nr 104, poz.971).

Zgodnie z zapisami ustawy rozporządzenie dotyczy wyłącznie energii ze źródeł odnawialnych, dlatego fragmenty dotyczące źródeł skojarzonych znajdują się w odrębnym rozporządzeniu.

Ponadto w związku z przewidywaną integracją Polski ze strukturami europejskimi oraz trwającym procesem dostosowywania krajowych aktów prawnych do prawa obowiązującego kraje członkowskie Unii Europejskiej przyjęto w rozporządzeniu sposób obliczania udziału energii ze źródeł odnawialnych zgodny z Dyrektywą UE Nr 2001/77/EC z dnia 27 września 2001 roku *w sprawie promocji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii*.

Projekt rozporządzenia nie pociąga za sobą negatywnych skutków dla budżetu państwa ponieważ występują takie same czynniki wpływające na budżet, jak w przypadku dotychczasowego stanu prawnego w zakresie obowiązku zakupu.

Projekt również nie koliduje z istniejącymi w tym zakresie przepisami Unii Europejskiej.

Dyrektywa 2001/77/EC		projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska
Art.	treść	Art. treść
1	Celem niniejszej dyrektywy jest wspieranie zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w produkcji energii elektrycznej na wewnętrznym rynku energii elektrycznej oraz stworzenia podstaw dla opracowania przyszłych ram Wspólnoty w omawianym przedmiocie.	
2	Do celów niniejszej dyrektywy, stosuje się następujące definicje:	
2. (a)	termin „ <i>odnawialne źródła energii</i> ” oznaczają odnawialne, niekopalne źródła energii (energie wiatru, słoneczna, geotermiczna, falowa, pływów, wodna, biomasy, gazu z odpadów, gazu z zakładów oczyszczania ścieków i biogazów);	
2. (b)	termin „ <i>biomasa</i> ” oznacza podatne na rozkład biologiczny frakcje produktów, odpady i pozostałości z przemysłu rolnego (łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi), leśnictwa i związanych z nim gałęzi gospodarki, jak również podatne na rozkład biologiczny frakcje odpadów przemysłowych i miejskich;	
2. (c)	termin „ <i>energia elektryczna produkowana z odnawialnych źródeł energii</i> ” oznacza energię elektryczną produkowaną przez elektrownie wykorzystujące wyłącznie odnawialne źródła energii, jak również pewną ilość energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w elektrowniach mieszanych, wykorzystujących także konwencjonalne źródła energii wraz z odnawialną energią elektryczną wykorzystywaną do pompowania w elektrowniach szczytowo-pompowych, z wyłączeniem energii elektrycznej produkowanej w elektrowniach szczytowo-pompowych;	
2. (d)	termin „ <i>zużycie energii elektrycznej</i> ” odnosi się do krajowej produkcji energii elektrycznej łącznie z autoprodukcją zwiększoną o przywóz, a zmniejszoną o wywóz (krajowe zużycie energii elektrycznej brutto).	

Dyrektywa 2001/77/EC		projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska
	Ponadto stosuje się definicje wymienione w dyrektywie 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotyczącej wspólnych zasad dla rynku wewnętrznego energii elektrycznej ¹ .	
3.1	Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania w kierunku zwiększenia zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii stosownie do krajowych celów inżynierskich określonych w ust. 2. Działania te muszą pozostawać w proporcji do celów, które mają być osiągnięte.	
3.2	Nie później niż do dnia 27 października 2002 r. i następnie co pięć lat w okresie późniejszym, Państwa Członkowskie przyjmują i publikują sprawozdanie, w którym zawierają krajowe cele inżynierskie w zakresie przyszłego zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w stosunku procentowym do całkowitego zużycia energii elektrycznej w ciągu następnych 10 lat. W sprawozdaniu określa się również podjęte lub zamierzone na szczeblu krajowym środki prowadzące do osiągnięcia krajowych celów inżynierskich. Aby wyczerzyć te cele do roku 2010, Państwa Członkowskie: <ul style="list-style-type: none"> - uwzględniają wartości odniesienia wyszczególnione w Załączniku, - zapewniają zgodność celów z wszelkimi zobowiązaniami krajowymi podjętymi w kontekście zobowiązań wynikających ze zmiany klimatu przyjętych przez Wspólnotę na mocy Protokołu z Kyoto do Konwencji Ramowej Narodów Zjednoczonych o zmianach klimatycznych. 	1 pkt 3) (art. 9f ust. 1)
3.3	Państwa Członkowskie publikują, po raz pierwszy nie później niż dnia 27 października 2003 r., a w okresie późniejszym co dwa lata, sprawozdanie zawierające analizę osiągnięć w osiągnięciu krajowych celów inżynierskich, biorąc pod uwagę w szczególności czynniki klimatyczne mogące mieć negatywny wpływ na osiągnięcie tych	Minister właściwy do spraw gospodarki, co pięć lat, przedstawia Radzie Ministrów raport określający cele w zakresie udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w krajowym zużyciu energii elektrycznej w kolejnych dziesięciu latach, zgodne ze zobowiązaniami wynikającymi z umów międzynarodowych dotyczących ochrony klimatu oraz środki zmierzające do realizacji tych celów.
		Minister właściwy do spraw gospodarki sporządza co dwa lata raport zawierający analizę realizacji celów ilościowych i osiągniętych wyników w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii.

¹ Dz.U. L 27 z 30.01.1997, str. 20.

<p>Dyrektywa 2001/77/EC</p>	<p>projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska</p>
<p>celów, a także ukazujące, w jakim zakresie środki służące osiągnięciu tych celów pozostają w zgodności z krajowym zobowiązaniem odnoszącym się do wpływu na zmianę klimatu.</p> <p>3.4 Komisja na podstawie określonych w ust. 2 i 3 sprawozdań Państw Członkowskich dokonuje oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakresu poczynionych przez Państwa Członkowskie postępów w kierunku osiągnięcia krajowych celów inductive, w tym: - zakresu zgodności krajowych celów inductive z globalnym celem inductive, określającym krajowe zużycie energii elektrycznej brutto do roku 2010 w wysokości 12%, w szczególności z zakładanym inductive udziałem energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w wysokości 22,1% zużycia energii elektrycznej ogółem we Wspólnocie do roku 2010. <p>Komisja opublikuje swoje wnioski w sprawozdaniu, po raz pierwszy nie później niż dnia 27 października 2004 r., a w okresie późniejszym co dwa lata. Gdy jest to właściwe, sprawozdaniu każdorazowo towarzyszą propozycje dla Parlamentu Europejskiego i Rady.</p> <p>Jeżeli w sprawozdaniu wymienionym w akapicie drugim znajduje się stwierdzenie, że najprawdopodobniej krajowe cele inductive nie pozostają w zgodności z globalnym celem inductive z przyczyn nieusprawiedliwionych lub ten stan rzeczy nie znajduje uzasadnienia w wynikach najnowszych badań naukowych, propozycje te w odpowiedniej formie odnoszą się do celów krajowych, łącznie z wiążącymi celami.</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>4.1 Nie naruszając art. 87 i 88 Traktatu, Komisja ocenia stosowane przez Państwa Członkowskie mechanizmy, zgodnie z którymi producent energii elektrycznej, na podstawie przepisów wydanych przez władze państwowe, otrzymuje bezpośrednie lub pośrednie wsparcie oraz, na bazie których przyczynia się do osiągnięcia celów ustanowionych w art. 6 i 174 Traktatu, co jednak może skutkować ograniczeniami w</p>	

Dyrektywa 2001/77/EC		projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska
	handlu	
4.2	<p>Nie później niż dnia 27 października 2005 r., Komisja przedstawia należycie udokumentowane sprawozdanie z doświadczeń zebranych w trakcie stosowania i współistnienia różnorodnych mechanizmów określonych w ust. 1. Sprawozdanie ocenia osiągnięcia systemów wsparcia określonych w ust. 1, w tym efektywności pod względem kosztów, we wspieraniu zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, zgodnie z krajowymi celami indykatywnymi określonymi art. 3 ust. 2. Jeżeli stosowne, sprawozdaniu temu towarzyszy propozycja dla Wspólnoty odnosząca się do włączenia w jej ramy systemów wspierania wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.</p> <p>Każda propozycja do włączenia w ramy Wspólnoty:</p> <ol style="list-style-type: none"> przyczynia się do osiągnięcia krajowych celów indykatywnych; jest zgodna z zasadami rządzącymi wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej; uwzględnia właściwości rozmaitych źródeł energii odnawialnej, w tym różne technologie i różnicowanie geograficzne; wspiera wykorzystanie źródeł energii odnawialnej w sposób możliwie prosty i efektywny, a jednocześnie jak najbardziej oszczędny, szczególnie pod względem kosztów; obejmuje wystarczająco długie, co najmniej siedmioletnie okresy przejściowe stosowania krajowych systemów wsparcia oraz wpływa na podtrzymanie zaufania inwestorów. 	nie dotyczy
5.1	<p>Państwa Członkowskie nie później niż dnia 27 października 2003 r. zapewnią, że w rozumieniu niniejszej dyrektywy, pochodzenie energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii można potwierdzić gwarancją ich pochodzenia, na podstawie obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriów, ustanowionych przez każde Państwo Członkowskie. Zapewniają one, że gwarancja</p>	<p>1 pkt 3) (art. 9e ust. 1)</p> <p>Potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii jest świadectwo pochodzenia tej energii, zwane dalej „świadectwem pochodzenia”.</p>

Dyrektywa 2001/77/EC		projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska
	pochodzenia jest wystawiana w odpowiedzi na odpowiadający tym kryteriom wniosek.	
5.2	Państwa Członkowskie mogą powołać jeden lub więcej właściwych organów, niezwiązanych z działalnością wytwórczą i dystrybucyjną, do nadzorowania wystawiania gwarancji pochodzenia.	1 pkt 3) (art. 9e ust. 3)
5.3	Gwarancja pochodzenia: <ul style="list-style-type: none"> - wyszczególnia źródło energii, z którego energia elektryczna została wyprodukowana, określając datę i miejsca produkcji, a w przypadku hydroelektrowni ze wskazaniem jej mocy; - służy zapewnieniu producentom energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii możliwości wykazania, że, w rozumieniu niniejszej dyrektywy, sprzedawana przez nich energia elektryczna jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii. 	1 pkt 3) (art. 9e ust. 2)
5.4	Gwarancje pochodzenia, wystawione zgodnie z ust. 2, powinny podlegać wzajemnemu uznawaniu przez Państwa Członkowskie, wyłącznie jako dowód w kwestiach określonych w ust. 3. Wszelka odmowa uznania gwarancji pochodzenia za taki dowód, w szczególności z przyczyn związanych z ochroną przed nadużyciem finansowym, musi się opierać o obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące kryteria. W przypadku odmowy uznania gwarancji pochodzenia, Komisja może zmusić stronę odmawiającą do uznania gwarancji, szczególnie w obliczu zastosowania obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriów, na podstawie których takie uznanie następuje.	Świadcstwo pochodzenia zawiera w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w źródle odnawialnym; 2) lokalizację, rodzaj i moc odnawialnego źródła energii, w którym energia elektryczna została wytworzona; 3) dane dotyczące ilości energii elektrycznej objętej świadectwem pochodzenia i wytworzonej w określonym odnawialnym źródle energii; 4) okres, w którym energia elektryczna została wytworzona. nie dotyczy
5.5	Państwa Członkowskie lub właściwe organy uruchamiają	

Dyrektywa 2001/77/EC	projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska
odpowiednie mechanizmy, aby zapewnić zarówno ścisłość, jak i rzetelność gwarancji pochodzenia oraz, w sprawozdaniu określonym w art. 3 ust. 3, ogólnie określają środki podjęte w celu zapewnienia systemowi gwarancji należytej rzetelności.	
5.6 Po konsultacjach z Państwami Członkowskimi Komisja, w sprawozdaniu wymienionym w art. 8, rozważa, na jakich formach i metodach mogłyby się wzorować Państwa Członkowskie, w celu zagwarantowania pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii. Gdy jest to konieczne, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycję przyjęcia wspólnych zasad w tym względzie.	nie dotyczy
6.1 Państwa Członkowskie lub właściwe organy powołane przez Państwa Członkowskie oceniają istniejące ramy ustawowe i wykonawcze w odniesieniu do procedur przyznawania zezwoleń lub innych procedur ustanowionych w art. 4 dyrektywy 96/92/WE, stosujących się do przedsiębiorstw elektroenergetycznych wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, co ma na celu: <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie prawnych i pozaprawnych barier hamujących zwiększanie produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, - usprawnianie i przyspieszanie procedur na odpowiednich szczeblach administracyjnych, oraz - zapewnianie obiektywności, przejrzystości i niedyskryminującego charakteru obowiązujących zasad, z pełnym uwzględnieniem specyfiki różnorodnych technologii stosowanych w przypadku odnawialnych źródeł energii. 	
6.2 Państwa Członkowskie opublikują, nie później niż dnia 27 października 2003 r., sprawozdanie z dokonanej oceny określonej w ust. 1, wskazując, gdy jest to właściwe, podjęte działania. Sprawozdanie to ma na celu, w przypadku, gdy jest to właściwe w kontekście ustawodawstwa krajowego, wykazanie stopnia	

<p>projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska</p>	<p>Dyrektywa 2001/77/EC</p>
<p>zaawansowania działań, w szczególności w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynacji pracy różnych organów administracji w odniesieniu do terminów, przyjmowania i rozpatrywania wniosków o przyznanie zezwoleń, - opracowania możliwych wytycznych dla działań określonych w ust. 1 oraz uruchomienia procedury „szybkiej ścieżki” dla producentów energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, oraz - wyznaczenia organów działających w charakterze mediatorów w sporach między organami odpowiedzialnymi za przyznawanie uprawnień a ubiegającymi się o przyznanie zezwoleń. 	<p>zaawansowania działań, w szczególności w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynacji pracy różnych organów administracji w odniesieniu do terminów, przyjmowania i rozpatrywania wniosków o przyznanie zezwoleń, - opracowania możliwych wytycznych dla działań określonych w ust. 1 oraz uruchomienia procedury „szybkiej ścieżki” dla producentów energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, oraz - wyznaczenia organów działających w charakterze mediatorów w sporach między organami odpowiedzialnymi za przyznawanie uprawnień a ubiegającymi się o przyznanie zezwoleń.
<p>6.3</p>	<p>W sprawozdaniu określonym w art. 8 oraz na podstawie sprawozdań Państw Członkowskich określonych w ust. 2 tego artykułu, Komisja dokonuje oceny najlepszych praktyk pod względem osiągnięcia celów określonych w ust. 1.</p>
<p>7.1</p>	<p>Bez uszczerbku dla zachowania niezawodności i bezpieczeństwa sieci przesyłowych Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki dla zapewnienia, że podmioty gospodarcze działające na ich obszarze w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji, gwarantują przesył i dystrybucję energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii. Mogą one także zapewnić energię elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii priorytetowy dostęp do systemu sieciowego. O ile krajowy system elektroenergetyczny dopuszcza takie rozwiązanie, przy rozmieszczeniu instalacji produkcyjnych, podmioty gospodarcze w systemie przesyłowym przyznają pierwszeństwo instalacjom produkcyjnym wykorzystującym odnawialne źródła energii.</p>
<p>7.2</p>	<p>Państwa członkowskie ustalają ramy prawne albo wymagają od podmiotów gospodarczych działających na ich terenie w systemie</p>
<p>nie dotyczy</p>	<p>nie dotyczy</p>
<p>10. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany zapewnić wszystkim podmiotom pierwszeństwo w świadczeniu usług przesyłowych energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła z zachowaniem niezawodności i bezpieczeństwa krajowego systemu elektroenergetycznego.</p> <p>11. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do odbioru energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przyłączonych bezpośrednio do sieci tego operatora.</p>	<p>10. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany zapewnić wszystkim podmiotom pierwszeństwo w świadczeniu usług przesyłowych energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła z zachowaniem niezawodności i bezpieczeństwa krajowego systemu elektroenergetycznego.</p> <p>11. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do odbioru energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przyłączonych bezpośrednio do sieci tego operatora.</p>
<p>1 pkt 3) (art. 9c ust. 10 i 11)</p>	<p>1 pkt 3) (art. 9c ust. 10 i 11)</p>

<p>Dyrektywa 2001/77/EC</p>	<p>projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska</p>
<p>przesyłowym i w systemie dystrybucji określenia i opublikowania ich własnych normatywnych zasad, odnoszących się do ponoszenia kosztów dostosowania technicznego w rodzaju powiązań, czy wzmocnienia sieci przesyłowej, koniecznych w celu zintegrowania nowych producentów dostarczających energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii do wspólnej sieci.</p> <p>Zasady te opierają się na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriach, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich kosztów i korzyści związanych z przyłączeniem tych producentów do sieci. Zasady te przewidują różne rodzaje przyłączy.</p>	
<p>7.3</p>	
<p>Gdy jest to właściwe, Państwa Członkowskie mogą żądać od podmiotów gospodarczych działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji pokrycia w całości lub w części kosztów określonych w ust. 2.</p>	
<p>7.4</p>	
<p>Od działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji podmiotów gospodarczych wymaga się zaopatrzenia każdego nowego producenta chcącego przyłączyć się do sieci, w wyczerpującą i szczegółową prognozę ocenę związanych z przyłączeniem. Państwa Członkowskie mogą zezwolić producentom energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii chcącym przyłączyć się do sieci, na ogłoszenie przetargu na roboty przyłączeniowe.</p>	
<p>7.5</p>	
<p>Państwa Członkowskie ustalają ramy prawne lub żądają od podmiotów gospodarczych, działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji, określenia i opublikowania własnych zasad normatywnych odnoszących się do udziału wszystkich korzystających z nich producentów w kosztach instalacji systemowych takich, jak przyłączenia i wzmocnienia sieci przesyłowej.</p> <p>Udział ten wymusza się za pomocą mechanizmów opartych o obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące kryteria, uwzględniając korzyści, jakie odnoszą z przyłączenia pierwsi i kolejno przyłączani producenci, jak również podmioty gospodarcze działające w systemie</p>	

Dyrektywa 2001/77/EC	projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska
przesyłowym i systemie dystrybucji.	
7.6 Państwa Członkowskie zapewniają, że obciążanie opłatami za przesył i dystrybucję nie dyskryminuje energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w szczególności energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytwarzanej w regionach peryferyjnych, jak regiony wyspiarskie i regiony o niskiej gęstości zaludnienia. Gdy jest to właściwe, Państwa Członkowskie wprowadzają ramy prawne lub żądają od podmiotów gospodarczych działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji gwarancji, że opłaty pobierane za przesył i dystrybucję energii elektrycznej z elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii odpowiadają korzyściom płynącym z poniesienia kosztów przyłączenia takiej elektrowni do sieci. Korzyści takie płyną z bezpośredniego wykorzystania sieci niskonapięciowej.	
7.7 W sprawozdaniu określonym w art. 6 ust. 2, Państwa Członkowskie rozważają także, jakie należy podjąć środki, aby ułatwić energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii dostęp do sieci. Sprawozdanie to zawiera między innymi badanie, czy istnieje możliwe wprowadzenie pomiaru dwukierunkowego.	
8 Na podstawie sprawozdań sporządzonych przez Państwa Członkowskie na mocy art. 3 ust. 3 i art. 6 ust. 2, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, nie później niż dnia 31 grudnia 2005 r., a w okresie późniejszym co pięć lat, sprawozdanie zbiorcze w sprawie wykonania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie to zawiera: - ocenę postępów w świetle kosztów zewnętrznych energii elektrycznej wytwarzanej z nieodnawialnych źródeł energii i wsparcia państwa dla produkcji energii elektrycznej, - uwzględnienie możliwości osiągnięcia przez Państwa Członkowskie krajowych celów indykatorywnych określonych w	nie dotyczy

Dyrektywa 2001/77/EC		projekt ustawy o zmianie ustaw - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska
	<p>art. 3 ust. 2, globalnego celu indykatorywnego określonego w art. 3 ust. 4 oraz istnienia rozróżnienia między dwoma odrębnymi źródłami energii.</p> <p>Jeżeli jest to właściwe, Komisja wraz ze sprawozdaniem przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie dalsze wnioski.</p>	
9	<p>Państwa Członkowskie wprowadzą w życie, najpóźniej do dnia 27 października 2003 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.</p> <p>Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie</p>	
10	<p>Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w <i>Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich</i>.</p>	
11	<p>Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich</p>	

DYREKTYWA 2001/77/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 27 września 2001 r.

w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno - Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu⁴,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) obecnie we Wspólnocie potencjał eksploatacyjny odnawialnych źródeł energii nie jest w pełni wykorzystany. Wspólnota uznaje potrzebę wspierania odnawialnych źródeł energii elektrycznej za sprawę priorytetową, w szczególności, że jej wykorzystanie niesie za sobą pozytywny wpływ na ochronę środowiska i przyczynia się do trwałego rozwoju. Ponadto może tworzyć lokalne zatrudnienie i pozytywnie wpływać na spójność społeczną, a także przyczyniać się do zabezpieczenia dostaw i umożliwić przyspieszenie realizacji celów Kioto. Dlatego też niezbędne jest zapewnienie lepszego wykorzystania tego potencjału w ramach wewnętrznego rynku energii elektrycznej;
- 2) wspieranie produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest dla Wspólnoty sprawą wysoce priorytetową, co znajduje odzwierciedlenie w treści Białej Księgi w sprawie odnawialnych źródeł energii (zwanej dalej „Białą Księgą”), uzasadniającej to potrzebą lepszego zabezpieczenia i zróżnicowania dostaw energii, ochrony środowiska i zwiększenia społecznej i ekonomicznej spójności. Sprawę tę poparły Rada w rezolucji z dnia 8 czerwca 1998 r. w sprawie odnawialnych źródeł energii⁵ oraz Parlament Europejski w uchwale w sprawie Białej Księgi⁶;
- 3) zwiększenie wykorzystania energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł

¹ Dz.U. C 311 E z 31.10.2000, str. 320 i Dz.U. C 154 E z 29.05.2001, str. 89.

² Dz.U. C 367 z 20.12.2000, str. 5.

³ Dz.U. C 22 z 24.01.2001, str. 27.

⁴ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 16 listopada 2000 (Dz.U. C 223 z 8.08.2001, str. 294), wspólne stanowisko Rady z dnia 23 marca 2001 r. (Dz.U. C 142 z 15.05.2001, str. 5) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 4 lipca 2001 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 7 września 2001 r.

⁵ Dz.U. C 198 z 24.06.1998, str. 1.

⁶ Dz.U. C 210 z 6.07.1998, str. 215.

energii stanowi ważny element pakietu środków zaradczych, niezbędnych w celu wdrożenia postanowień Protokołu z Kioto do Konwencji ramowej Narodów Zjednoczonych o zmianach klimatycznych, a także wszelkich pakietów wytycznych mających znaczenie dla wywiązania się z przyszłych zobowiązań;

- 4) Rada w swoich wnioskach z dnia 11 maja 1999 r. i Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 17 czerwca 1998 r. w sprawie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii⁷ zwróciły się do Komisji o przedłożenie Wspólnocie konkretnej propozycji, nakreślającej ramowe wytyczne w sprawie dostępu energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii do rynku wewnętrznego. Ponadto Parlament Europejski w rezolucji z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii i organizacji wewnętrznego rynku energii elektrycznej⁸ podkreślił wagę wiążących i ambitnych celów w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla poprawy wyników i osiągnięcia celów Wspólnoty;
- 5) dla zapewnienia wzmożonej penetracji rynku przez wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w średnim okresie czasu, należy zobowiązać wszystkie Państwa Członkowskie do wytyczenia krajowych celów indykatywnych w zakresie zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii;
- 6) wspomniane wyżej krajowe cele indykatywne powinny być zgodne z wszelkimi zobowiązaniami krajowymi, przyjętymi przez Wspólnotę w ramach Protokołu z Kioto;
- 7) Komisja powinna dokonać oceny postępów Państw Członkowskich w zakresie osiągania ich krajowych celów indykatywnych oraz stopnia ich zgodności z globalnym celem indykatywnym, zakładającym 12% krajowego zużycia brutto do roku 2010, z uwzględnieniem faktu, że cel indykatywny określony w Białej Księdze dla całej Wspólnoty na 12% do roku 2010, zawiera również praktyczne wskazania co do wzmoczenia działań zarówno na poziomie Wspólnoty, jak i w Państwach Członkowskich, mając na uwadze potrzebę uwzględnienia różnicowania krajowych uwarunkowań. Komisja, gdy to konieczne dla urzeczywistnienia tych celów, powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycje z ewentualnym wskazaniem celów bezwzględnie wiążących;
- 8) w przypadku wykorzystywania odpadów jako źródła energii, Państwa Członkowskie zobowiązane są do zachowania zgodności z aktualnie obowiązującym prawodawstwem wspólnotowymi w sprawie gospodarki odpadami. Stosowanie niniejszej dyrektywy pozostaje bez wpływu na definicje wymienione w załączniku 2a i 2b do dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów⁹. Wsparcie dla działań na rzecz wykorzystania odnawialnych źródeł energii powinno być zgodne z innymi celami Wspólnoty, w szczególności z tymi, które odnoszą się do hierarchii przetwarzania odpadów. Dlatego też, gdyby takie wsparcie miało naruszać tę hierarchię, w ramach przyszłego systemu wspierania odnawialnych źródeł energii nie należy popierać spalania niesegregowanych odpadów miejskich;
- 9) definicja biomasy wykorzystana w niniejszej dyrektywie nie wyklucza użycia w

⁷ Dz.U. C 210 z 6.07.1998, str. 143.

⁸ Dz.U. C 378 z 29.12.2000, str. 89.

⁹ Dz.U. L 194 z 25.07.1975, str. 39. Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 96/350/WE (Dz.U. L 135 z 6.06.1996, str. 32).

ustawodawstwie krajowym odmiennej definicji, sformułowanej w celach innych niż wymienione w niniejszej dyrektywie;

- 10) niniejsza dyrektywa nie wymaga, aby Państwa Członkowskie uznawały zakup gwarancji pochodzenia energii elektrycznej od innego Państwa Członkowskiego lub podobny zakup energii elektrycznej za element wypełnienia krajowego zobowiązania kontyngentowego. Jednakże w celu ułatwienia handlu energią elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii i udostępnienia konsumentowi przejrzystych kryteriów wyboru między energią elektryczną wytwarzaną z nieodnawialnych źródeł energii i energią elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii, gwarancja pochodzenia takiej energii elektrycznej jest konieczna. Systemy dotyczące gwarancji pochodzenia same z siebie nie implikują prawa do czerpania korzyści z krajowych mechanizmów wsparcia, funkcjonujących w poszczególnych Państwach Członkowskich. Ważne jest, aby wszystkie formy energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii były zaopatrzone w gwarancje pochodzenia;
- 11) istotne jest również wyraźne odróżnienie gwarancji pochodzenia od wymieniających „zielonych certyfikatów”;
- 12) potrzeba społecznego poparcia dla odnawialnych źródeł energii znajduje odzwierciedlenie w wytycznych Wspólnoty dotyczących zakresu pomocy Państwa w dziedzinie ochrony środowiska¹⁰, która to pomoc, wśród innych możliwości, uwzględnia potrzebę wewnętrznej integracji kosztów zewnętrznych wytwarzania energii elektrycznej. Jednakże w odniesieniu do tego rodzaju poparcia społecznego nadal będą miały zastosowanie postanowienia Traktatu, w szczególności jego art. 87 i 88;
- 13) należy ustanowić ramy legislacyjne do celów rynku odnawialnych źródeł energii;
- 14) na szczeblu krajowym Państwa Członkowskie posługują się różnymi mechanizmami wspierania rozwoju odnawialnych źródeł energii, łącznie z „zielonymi certyfikatami”, pomocą inwestycyjną, zwolnieniami podatkowymi lub obniżaniem podatku, zwrotami podatkowymi oraz systemami wsparcia cen bezpośrednich. Jednym z ważnych środków osiągnięcia celu niniejszej jest zagwarantowanie sprawnego funkcjonowania tych mechanizmów z zachowaniem zaufania ze strony inwestorów do chwili uruchomienia stosownych ram Wspólnoty;
- 15) wobec niedostatecznego doświadczenia w zakresie funkcjonowania systemów krajowych i obecnie stosunkowo niskiego udziału wspieranej cenowo energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, jest za wcześnie jeszcze na decyzję w sprawie objęcia całej Wspólnoty ramowymi systemami wsparcia tego rodzaju energii;
- 16) zachodzi jednak konieczność, po wystarczająco długim okresie przejściowym, dostosowania systemów wsparcia do stopnia rozwoju wewnętrznego rynku energii elektrycznej. Dlatego jest właściwe podjęcie przez Komisję zadania monitorowania sytuacji i przedstawienia sprawozdania z doświadczeń zebranych na polu stosowania systemów krajowych. Jeżeli jest to konieczne, w świetle wniosków zawartych w przedmiotowym sprawozdaniu, Komisja powinna przygotować dla Wspólnoty wniosek

¹⁰ Dz.U. C 37 z 3.02.2001, str. 3.

włączenia w jej ramy systemów wsparcia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii. Wniosek ten powinien przybliżyć osiągnięcie krajowych celów indykacyjnych w zgodności z zasadami funkcjonowania wewnętrznego rynku energii elektrycznej oraz uwzględniać odmienne właściwości rozmaitych źródeł energii odnawialnej, a zarazem brać pod uwagę różne technologie i czynniki wynikające z położenia geograficznego kraju. Powinna również wspierać wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii w sposób możliwie prosty i jednocześnie możliwie efektywny, szczególnie w kategoriach kosztów, oraz obejmować wystarczająco długie, co najmniej siedmioletnie okresy przejściowe, jak również prowadzić do podtrzymywania zaufania inwestorów i unikania zbędnych kosztów. Taka propozycja umożliwiłaby energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii skuteczne konkutowanie z energią elektryczną wytwarzaną z nieodnawialnych źródeł energii i ograniczyłaby koszty po stronie konsumenta, co jednocześnie w średnim okresie czasu przyczyniłoby się do zmniejszenia zapotrzebowania na poparcie społeczne;

- 17) wzmożona penetracja rynku energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii przyczyni się do wprowadzenia ekonomii skali, a tym samym do redukcji kosztów;
- 18) ważne jest wykorzystanie mechanizmów rynkowych i rynku wewnętrznego, aby energia elektryczna wytwarzana z odnawialnych źródeł energii stała się konkurencyjna na rynku i atrakcyjna dla Europejczyków;
- 19) przy podejmowaniu decyzji o sprzyjaniu rozwojowi rynku odnawialnych źródeł energii należy wziąć pod uwagę pozytywny tego wpływ na szanse rozwoju regionalnego i lokalnego, na poszerzenie perspektyw wywozu, spójność społeczną i możliwości zatrudnienia, szczególnie w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, jak również niezależnych producentów energii elektrycznej;
- 20) należy uwzględnić szczególną strukturę sektora źródeł energii odnawialnej, w szczególności przy okazji przeprowadzania rewizji procedur urzędowych związanych z uzyskaniem zezwoleń na budowę elektrowni wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii;
- 21) w niektórych okolicznościach nie ma możliwości zapewnienia pełnego przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii bez uszczerbku dla niezawodności i bezpieczeństwa istniejącej sieci energetycznej i w tym kontekście gwarancje mogą obejmować odszkodowanie finansowe;
- 22) koszty przyłączenia do sieci nowych producentów energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii powinny mieć obiektywny charakter, przejrzysty i niedyskryminujący, z czego wynika konieczność rozważenia korzyści, jakich przydaje sieci zbudowanie i przyłączenie nowych generatorów;
- 23) z uwagi na fakt, że cele proponowanego działania nie mogą zostać w stopniu wystarczającym osiągnięte przez Państwa Członkowskie i w związku z tym mogą, z uwagi na rozmiar i efekty proponowanego działania, zostać lepiej osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu. Jednakże ich szczegółowe wykonanie powinno pozostać w gestii Państw Członkowskich, co pozwoli każdemu z nich wybrać

sposób ich wykorzystania najkorzystniejszy z punktu widzenia ich szczególnej sytuacji. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, również określoną w tym artykule, wytyczne niniejszej dyrektywy ograniczają się do kręgu działań koniecznych dla osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszej dyrektywy jest wspieranie zwiększania udziału odnawialnych źródeł energii w produkcji energii elektrycznej na wewnętrzny rynek energii elektrycznej oraz stworzenia podstaw dla opracowania przyszłych ram Wspólnoty w omawianym przedmiocie.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy, stosuje się następujące definicje:

- a) termin „*odnawialne źródła energii*” oznaczają odnawialne, niekopalne źródła energii (energii wiatru, słoneczna, geotermiczna, fal, pływów, wodna, biomasy, gazu wysypiskowego, gazu z zakładów oczyszczania ścieków i biogazów);
- b) termin „*biomasa*” oznacza podatne na rozkład biologiczny frakcje produktów, odpady i pozostałości z przemysłu rolnego (łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi), leśnictwa i związanych z nim gałęzi gospodarki, jak również podatne na rozkład biologiczny frakcje odpadów przemysłowych i miejskich;
- c) termin „*energia elektryczna produkowana z odnawialnych źródeł energii*” oznacza energię elektryczną produkowaną przez elektrownie wykorzystujące wyłącznie odnawialne źródła energii, jak również pewną ilość energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w elektrowniach mieszanych, wykorzystujących także konwencjonalne źródła energii wraz z odnawialną energią elektryczną wykorzystywaną do pompowania w elektrowniach szczytowo-pompowych, z wyłączeniem energii elektrycznej produkowanej w elektrowniach szczytowo-pompowych;
- d) termin „*zużycie energii elektrycznej*” odnosi się do krajowej produkcji energii elektrycznej łącznie z autoprodukcją zwiększoną o przywóz, a zmniejszoną o wywóz (krajowe zużycie energii elektrycznej brutto).

Ponadto stosuje się definicje wymienione w dyrektywie 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotyczącej wspólnych zasad dla rynku wewnętrznego energii elektrycznej¹¹.

Artykuł 3

¹¹ Dz.U. L 27 z 30.01.1997, str. 20.

Krajowe cele indykatywne

1. Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie działania w kierunku zwiększenia zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii stosownie do krajowych celów indykatywnych określonych w ust. 2. Działania te muszą pozostawać w proporcji do celów, które mają być osiągnięte.

2. Nie później niż do dnia 27 października 2002 r. i następnie co pięć lat w okresie późniejszym, Państwa Członkowskie przyjmują i publikują sprawozdanie, w którym zawierają krajowe cele indykatywne w zakresie przyszłego zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w stosunku procentowym do całkowitego zużycia energii elektrycznej w ciągu następnych 10 lat. W sprawozdaniu określa się również podjęte lub zamierzone na szczeblu krajowym środki prowadzące do osiągnięcia krajowych celów indykatywnych. Aby wytyczyć te cele do roku 2010, Państwa Członkowskie:

- uwzględniają wartości odniesienia wyszczególnione w Załączniku,
- zapewniają zgodność celów z wszelkimi zobowiązaniami krajowymi podjętymi w kontekście zobowiązań wynikających ze zmiany klimatu przyjętych przez Wspólnotę na mocy Protokołu z Kyoto do Konwencji Ramowej Narodów Zjednoczonych o zmianach klimatycznych.

3. Państwa Członkowskie publikują, po raz pierwszy nie później niż dnia 27 października 2003 r., a w okresie późniejszym co dwa lata, sprawozdanie zawierające analizę osiągnięć w osiągnięciu krajowych celów indykatywnych, biorąc pod uwagę w szczególności czynniki klimatyczne mogące mieć negatywny wpływ na osiągnięcie tych celów, a także ukazujące, w jakim zakresie środki służące osiągnięciu tych celów pozostają w zgodności z krajowym zobowiązaniem odnoszącym się do wpływu na zmianę klimatu.

4. Komisja na podstawie określonych w ust. 2 i 3 sprawozdań Państw Członkowskich dokonuje oceny:

- zakresu poczynionych przez Państwa Członkowskie postępów w kierunku osiągnięcia krajowych celów indykatywnych,
- zakresu zgodności krajowych celów indykatywnych z globalnym celem indykatywnym, określającym krajowe zużycie energii elektrycznej brutto do roku 2010 w wysokości 12%, w szczególności z zakładanym indykatywnym udziałem energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w wysokości 22,1% zużycia energii elektrycznej ogółem we Wspólnocie do roku 2010.

Komisja opublikuje swoje wnioski w sprawozdaniu, po raz pierwszy nie później niż dnia 27 października 2004 r., a w okresie późniejszym co dwa lata. Gdy jest to właściwe, sprawozdaniu każdorazowo towarzyszą propozycje dla Parlamentu Europejskiego i Rady.

Jeżeli w sprawozdaniu wymienionym w akapicie drugim znajduje się stwierdzenie, że najprawdopodobniej krajowe cele indykatywne nie pozostają w zgodności z globalnym celem indykatywnym z przyczyn nieusprawiedliwionych lub ten stan rzeczy nie znajduje uzasadnienia w wynikach najnowszych badań naukowych, propozycje te w odpowiedniej formie odnoszą się do celów krajowych, łącznie z wiążącymi celami.

Artykuł 4

Systemy wsparcia

1. Nie naruszając art. 87 i 88 Traktatu, Komisja ocenia stosowane przez Państwa Członkowskie mechanizmy, zgodnie z którymi producent energii elektrycznej, na podstawie przepisów wydanych przez władze państwowe, otrzymuje bezpośrednie lub pośrednie wsparcie oraz, na bazie których przyczynia się do osiągnięcia celów ustanowionych w art. 6 i 174 Traktatu, co jednak może skutkować ograniczeniami w handlu.

2. Nie później niż dnia 27 października 2005 r., Komisja przedstawia należycie udokumentowane sprawozdanie z doświadczeń zebranych w trakcie stosowania i współistnienia różnorodnych mechanizmów określonych w ust. 1. Sprawozdanie ocenia osiągnięcia systemów wsparcia określonych w ust. 1, w tym efektywności pod względem kosztów, we wspieraniu zużycia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, zgodnie z krajowymi celami indykatywnymi określonymi art. 3 ust. 2. Jeżeli stosowne, sprawozdaniu temu towarzyszy propozycja dla Wspólnoty odnosząca się do włączenia w jej ramy systemów wspierania wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

Każda propozycja do włączenia w ramy Wspólnoty:

- a) przyczynia się do osiągnięcia krajowych celów indykatywnych;
- b) jest zgodna z zasadami rządzącymi wewnętrznym rynkiem energii elektrycznej;
- c) uwzględnia właściwości rozmaitych źródeł energii odnawialnej, w tym różne technologie i zróżnicowanie geograficzne;
- d) wspiera wykorzystanie źródeł energii odnawialnej w sposób możliwie prosty i efektywny, a jednocześnie jak najwydajniejszy, szczególnie pod względem kosztów;
- e) obejmuje wystarczająco długie, co najmniej siedmioletnie okresy przejściowe stosowania krajowych systemów wsparcia oraz wpływa na podtrzymanie zaufania inwestorów.

Artykuł 5

Gwarancja pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii

1. Państwa Członkowskie nie później niż dnia 27 października 2003 r. zapewnią, że w rozumieniu niniejszej dyrektywy, pochodzenie energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii można potwierdzić gwarancją ich pochodzenia, na podstawie obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriów, ustanowionych przez każde Państwo Członkowskie. Zapewniają one, że gwarancja pochodzenia jest wystawiana w odpowiedzi na odpowiadający tym kryteriom wniosek.

2. Państwa Członkowskie mogą powołać jeden lub więcej właściwych organów, niezwiązanych z działalnością wytwórczą i dystrybucyjną, do nadzorowania wystawiania

gwarancji pochodzenia.

3. Gwarancja pochodzenia:

- wyszczególnia źródło energii, z którego energia elektryczna została wyprodukowana, określając daty i miejsca produkcji, a w przypadku hydroelektrowni ze wskazaniem jej mocy;
- służy zapewnieniu producentom energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii możliwości wykazania, że, w rozumieniu niniejszej dyrektywy, sprzedawana przez nich energia elektryczna jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii.

4. Gwarancje pochodzenia, wystawione zgodnie z ust. 2, powinny podlegać wzajemnemu uznawaniu przez Państwa Członkowskie, wyłącznie jako dowód w kwestiach określonych w ust. 3. Wszelka odmowa uznania gwarancji pochodzenia za taki dowód, w szczególności z przyczyn związanych z ochroną przed nadużyciem finansowym, musi się opierać o obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące kryteria. W przypadku odmowy uznania gwarancji pochodzenia, Komisja może zmusić stronę odmawiającą do uznania gwarancji, szczególnie w obliczu zastosowania obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriów, na podstawie których takie uznanie następuje.

5. Państwa Członkowskie lub właściwe organy uruchamiają odpowiednie mechanizmy, aby zapewnić zarówno ścisłość, jak i rzetelność gwarancji pochodzenia oraz, w sprawozdaniu określonym w art. 3 ust. 3, ogólnie określają środki podjęte w celu zapewnienia systemowi gwarancji należytej rzetelności.

6. Po konsultacjach z Państwami Członkowskimi Komisja, w sprawozdaniu wymienionym w art. 8, rozważa, na jakich formach i metodach mogłyby się wzorować Państwa Członkowskie, w celu zagwarantowania pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii. Gdy jest to konieczne, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycję przyjęcia wspólnych zasad w tym względzie.

Artykuł 6

Postępowanie administracyjne

1. Państwa Członkowskie lub właściwe organy powołane przez Państwa Członkowskie oceniają istniejące ramy ustawowe i wykonawcze w odniesieniu do procedur przyznawania zezwoleń lub innych procedur ustanowionych w art. 4 dyrektywy 96/92/WE, stosujących się do przedsiębiorstw elektroenergetycznych wytwarzających energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, co ma na celu:

- ograniczenie prawnych i pozaprawnych barier hamujących zwiększanie produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii,
- usprawnianie i przyspieszanie procedur na odpowiednich szczeblach administracyjnych, oraz
- zapewnianie obiektywności, przejrzystości i niedyskryminującego charakteru obowiązujących zasad, z pełnym uwzględnieniem specyfiki różnorodnych technologii

stosowanych w przypadku odnawialnych źródeł energii.

2. Państwa Członkowskie opublikują, nie później niż dnia 27 października 2003 r., sprawozdanie z dokonanej oceny określonej w ust. 1, wskazując, gdy jest to właściwe, podjęte działania. Sprawozdanie to ma na celu, w przypadku, gdy jest to właściwe w kontekście ustawodawstwa krajowego, wykazanie stopnia zaawansowania działań, w szczególności w zakresie:

- koordynacji pracy różnych organów administracji w odniesieniu do terminów, przyjmowania i rozpatrywania wniosków o przyznanie zezwoleń,
- opracowania możliwych wytycznych dla działań określonych w ust. 1 oraz uruchomienia procedury „szybkiej ścieżki” dla producentów energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, oraz
- wyznaczenia organów działających w charakterze mediatorów w sporach między organami odpowiedzialnymi za przyznawanie uprawnień a ubiegającymi się o przyznanie zezwoleń.

3. W sprawozdaniu określonym w art. 8 oraz na podstawie sprawozdań Państw Członkowskich określonych w ust. 2 tego artykułu, Komisja dokonuje oceny najlepszych praktyk pod względem osiągnięcia celów określonych w ust. 1.

Artykuł 7

Kwestie dotyczące systemu sieci elektroenergetycznych

1. Bez uszczerbku dla zachowania niezawodności i bezpieczeństwa sieci przesyłowych Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki dla zapewnienia, że podmioty gospodarcze działające na ich obszarze w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji, gwarantują przesył i dystrybucję energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii. Mogą one także zapewnić energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii priorytetowy dostęp do systemu sieciowego. O ile krajowy system elektroenergetyczny dopuszcza takie rozwiązanie, przy rozmieszczaniu instalacji produkcyjnych, podmioty gospodarcze w systemie przesyłowym przyznają pierwszeństwo instalacjom produkcyjnym wykorzystującym odnawialne źródła energii.

2. Państwa Członkowskie ustalają ramy prawne albo wymagają od podmiotów gospodarczych działających na ich terenie w systemie przesyłowym i w systemie dystrybucji określenia i opublikowania ich własnych normatywnych zasad, odnoszących się do ponoszenia kosztów dostosowania technicznego w rodzaju powiązań, czy wzmocnienia sieci przesyłowej, koniecznych w celu zintegrowania nowych producentów dostarczających energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii do wspólnej sieci.

Zasady te opierają się na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriach, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich kosztów i korzyści związanych z przyłączeniem tych producentów do sieci. Zasady te przewidują różne rodzaje przyłączeń.

3. Gdy jest to właściwe, Państwa Członkowskie mogą żądać od podmiotów gospodarczych działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji pokrycia w

całości lub w części kosztów określonych w ust. 2.

4. Od działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji podmiotów gospodarczych wymaga się zaopatrzenia każdego nowego producenta chcącego przyłączyć się do sieci, w wyczerpującą i szczegółową prognozę ocenę związanych z przyłączeniem. Państwa Członkowskie mogą zezwolić producentom energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii chcącym przyłączyć się do sieci, na ogłoszenie przetargu na roboty przyłączeniowe.

5. Państwa Członkowskie ustalają ramy prawne lub żądają od podmiotów gospodarczych, działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji, określenia i opublikowania własnych zasad normatywnych odnoszących się do udziału wszystkich korzystających z nich producentów w kosztach instalacji systemowych takich, jak przyłączenia i wzmocnienia sieci przesyłowej.

Udział ten wymusza się za pomocą mechanizmów opartych o obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące kryteria, uwzględniając korzyści, jakie odnoszą z przyłączenia pierwsi i kolejno przyłączani producenci, jak również podmioty gospodarcze działające w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji.

6. Państwa Członkowskie zapewniają, że obciążanie opłatami za przesył i dystrybucję nie dyskryminuje energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w szczególności energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wytwarzanej w regionach peryferyjnych, jak regiony wyspiarskie i regiony o niskiej gęstości zaludnienia.

Gdy jest to właściwe, Państwa Członkowskie wprowadzają ramy prawne lub żądają od podmiotów gospodarczych działających w systemie przesyłowym i systemie dystrybucji gwarancji, że opłaty pobierane za przesył i dystrybucję energii elektrycznej z elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii odpowiadają korzyściom płynącym z poniesienia kosztów przyłączenia takiej elektrowni do sieci. Korzyści takie płyną z bezpośredniego wykorzystania sieci niskonapięciowej.

7. W sprawozdaniu określonym w art. 6 ust. 2, Państwa Członkowskie rozważają także, jakie należy podjąć środki, aby ułatwić energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii dostęp do sieci. Sprawozdanie to zawiera między innymi badanie, czy istnieje możliwe wprowadzenie pomiaru dwukierunkowego.

Artykuł 8

Sprawozdanie zbiorcze

Na podstawie sprawozdań sporządzonych przez Państwa Członkowskie na mocy art. 3 ust. 3 i art. 6 ust. 2, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, nie później niż dnia 31 grudnia 2005 r., a w okresie późniejszym co pięć lat, sprawozdanie zbiorcze w sprawie wykonania niniejszej dyrektywy.

Sprawozdanie to zawiera:

- ocenę postępów w świetle kosztów zewnętrznych energii elektrycznej wytwarzanej z nieodnawialnych źródeł energii i wsparcia państwa dla produkcji energii elektrycznej,

- uwzględnienie możliwości osiągnięcia przez Państwa Członkowskie krajowych celów indykatorywnych określonych w art. 3 ust. 2, globalnego celu indykatorywnego określonego w art. 3 ust. 4 oraz istnienia rozróżnienia między dwoma odrębnymi źródłami energii.

Jeżeli jest to właściwe, Komisja wraz ze sprawozdaniem przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie dalsze wnioski.

Artykuł 9

Transpozycja

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie, najpóźniej do dnia 27 października 2003 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie

Artykuł 10

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 11

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 września 2001 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

N. FONTAINE

Przewodniczący

W imieniu Rady

C. PICQUÉ

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Wartości bazowe dla ustalanych w Państwach Członkowskich krajowych celów indykacyjnych związanych z udziałem energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii elektrycznej brutto do roku 2010*.

W niniejszym Załączniku podaje się wartości bazowe do ustalenia krajowych celów inدىkatywnych związanych z energią elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii („RES-E”) określoną w art. 3 ust. 2:

	RES-ETWh 1997**	RES-E% 1997***	RES-E% 2010***
Belgia	0,86	1,1	6,0
Dania	3,21	8,7	29,0
Germany	24,91	4,5	12,5
Grecja	3,94	8,6	20,1
Hiszpania	37,15	19,9	29,4
Francja	66,00	15,0	21,0
Irlandia	0,84	3,6	13,2
Włochy	46,46	16,0	25,0 ¹
Luksemburg	0,14	2,1	5,7 ²
Niderlandy	3,45	3,5	9,0
Austria	39,05	70,0	78,1 ³
Portugalia	14,30	38,5	39,0 ⁴
Finlandia	19,03	24,7	31,5 ⁵
Szwecja	72,03	49,1	60,0 ⁶
Zjednoczone Królestwo	7,04	1,7	10,0
Wspólnota	338,41	13,9%	22%****

* Biorąc pod uwagę wartości bazowe określone w niniejszym Załączniku, Państwa Członkowskie przyjmują konieczne założenie, że wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska uwzględniają istnienie krajowych systemów wsparcia produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

** Dane te odnoszą się do krajowej produkcji RES-E w 1997 r.

*** Udział procentowy RES-E na lata 1997 i 2010 oblicza się na podstawie krajowej produkcji RES-E podzielonej przez krajowe zużycie energii elektrycznej brutto. W przypadku handlu wewnętrznego RES-E (z uznaną certyfikacją bądź zarejestrowanym pochodzeniem) obliczenie tych udziałów procentowych

wpłynie na wyniki dotyczące roku 2010 dla danego Państwa Członkowskiego, lecz nie na wynik ogółem dla całej Wspólnoty.

**** Wynik w zaokrągleniu wynikający z wyżej wymienionych wartości bazowych.

¹ *Włochy* przyjmują stanowisko, że udział w wysokości 22% byłby wartością realną przy założeniu, że krajowe zużycie energii elektrycznej brutto w roku 2010 wyniesie 340 TWh. Biorąc pod uwagę wartości bazowe określone w niniejszym Załączniku, Włochy przyjęły założenie, że krajowa produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii brutto w roku 2010 wyniesie 76 TWh. Liczba ta obejmuje udział części odpadów miejskich i przemysłowych niepoddających się biodegradacji, wykorzystanych zgodnie z przepisami wspólnotowymi odnoszącymi się do gospodarki odpadami. W związku z tym możliwość osiągnięcia określonego w niniejszym Załączniku celu indykatywnego jest uwarunkowana, między innymi, efektywnym poziomem krajowego popytu na energię elektryczną w roku 2010.

² *Luksemburg*, biorąc pod uwagę indykatywne wartości bazowe wymienione w niniejszym Załączniku, przyjmuje stanowisko, że określony na rok 2010 cel jest możliwy do osiągnięcia jedynie w zależności od tego, czy:

- zużycie energii elektrycznej w roku 2010 ogółem nie przekroczy zużycia z roku 1997,
- ilość energii elektrycznej wytwarzanej z energii wiatru można pomnożyć przez współczynnik 15,
- ilość energii elektrycznej wytwarzanej z biogazu można pomnożyć przez współczynnik 208,
- można w całej rozciągłości uwzględnić energię elektryczną wytwarzaną z wykorzystaniem jedynej w Luksemburgu spalarni odpadów miejskich, która to energia w roku 1997 stanowiła połowę energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii,
- można zwiększyć do 80 GWh ilość energii elektrycznej wytwarzanej fotowoltaicznie, oraz w jakim stopniu, z technicznego punktu widzenia, wyżej wymienione warunki można spełnić w wyznaczonym czasie. Wobec braku zasobów naturalnych, wyklucza się dodatkowy wzrost ilości energii elektrycznej wytwarzanej w elektrowniach wodnych.

³ *Austria* przyjmuje stanowisko, że udział w wysokości 78,1% byłby wartością realną przy założeniu, że krajowe zużycie energii elektrycznej brutto w roku 2010 wyniesie 56,1 TWh. Ze względu na fakt, że wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych jest w wysokim stopniu zależne od energii wodnej, a w związku z tym od rocznych opadów deszczu, wartości dla lat 1997 i 2010 należy obliczyć stosownie do planu długofalowego, biorącego za podstawę warunki klimatyczne i hydrologiczne.

⁴ *Portugalia*, biorąc pod uwagę wartości bazowe określone w niniejszym Załączniku, przyjmuje stanowisko, że aby zachować udział energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych z roku 1997 jako cel indykatywny na rok 2010, należy przyjąć założenie, iż:

- możliwa będzie kontynuacja krajowego planu budowy nowej hydroelektrowni o mocy przekraczającej 10 MW,
- moc pozostałych źródeł energii odnawialnej, której pozyskanie będzie możliwe jedynie przy finansowym wsparciu ze strony państwa, zwiększy się ośmiokrotnie w stosunku rocznym w porównaniu z wydajnością uzyskaną w ostatnim okresie.

Założenia te sugerują, iż nowe możliwości wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, z wyjątkiem wielkich hydroelektrowni, wzrosną w stosunku rocznym dwukrotnie w stosunku do współczynnika wzrostu krajowego zużycia energii elektrycznej brutto.

⁵ W *fińskich* planach działań związanych z odnawialnymi źródłami energii cele wyznacza się według ilości odnawialnych źródeł energii do wykorzystania w roku 2010. Cele te wyznaczono w oparciu o szczegółowe opracowania z przeszłości. Plan działań został zatwierdzony przez rząd fiński w październiku 1999 r. Zgodnie z fińskim planem działań udział energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii do roku 2010 wyniósłby 31%. Taki cel indykatywny jest bardzo ambitny i jego osiągnięcie w Finlandii wymagałoby uruchomienia środków wsparcia na szeroką skalę.

⁶ *Szwecja*, biorąc pod uwagę wartości bazowe określone w niniejszym Załączniku, przyjmuje stanowisko, że możliwości osiągnięcia celu są w wysokim stopniu zależne od czynników klimatycznych, mających ogromny wpływ na poziom produkcji energii wodnej, w szczególności od wahań w pomiarach opadów deszczu, opadów deszczu w różnych porach roku oraz przepływu wód w rzekach. Ilości energii elektrycznej wytwarzanej w hydroelektrowniach mogą ulegać znacznym zmianom. W latach nadzwyczaj suchych produkcja może wynosić zaledwie 51 TWh, podczas gdy w latach obfitych opadów deszczu może sięgać 78 TWh. Dlatego też wskaźnik z roku 1997 należy przeliczyć na podstawie planu długofalowego, w oparciu o wyniki badań naukowych z dziedziny hydrologii i badań nad zmianą klimatu.

W krajach charakteryzujących się wysokim udziałem produkcji energii wodnej jest to powszechnie stosowana metoda, polegająca na wykorzystaniu danych statystycznych dotyczących przepływu wód w rzekach odnotowanego w okresie od 30 do 60 lat. Stąd, zgodnie z metodologią szwedzką i na podstawie warunków odnotowanych w latach 1950 - 1999, biorąc poprawkę na wahania w ogólnej zdolności produkcyjnej w zakresie energii wodnej oraz w ilości opadów na przestrzeni określonych lat, średnia produkcja energii wodnej wynosi 64 TWh, co odpowiada jej udziałowi za rok 1997 w wysokości 46% i w

tym kontekście Szwecja stoi na stanowisku, że dla roku 2010 bardziej realny jest udział w wysokości 52%. Ponadto możliwości Szwecji w osiągnięciu celu ogranicza fakt, że pozostałe niewykorzystane rzeki znajdują się pod ochroną prawną.

Ponadto możliwości Szwecji w osiągnięciu celu w wysokim stopniu zależą od:

- rozwoju elektrociepłownictwa (CHP), w zależności od gęstości zaludnienia, zapotrzebowania na ciepło i postęp technologiczny, w szczególności w dziedzinie wykorzystania gazyfikacji czarnego ługu, oraz
 - dopuszczenia elektrowni wiatrowych zgodnie z prawem krajowym, z uwzględnieniem społecznej akceptacji oraz od postępu technologicznego i rozbudowy sieci elektroenergetycznych.
-

DYREKTYWA 2003/54/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 26 czerwca 2003 r.

dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 96/92/WE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i 95,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno - Społecznego²,

uwzględniając konsultacje przeprowadzone z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 19 grudnia 1996 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej⁴ wniosła istotny wkład do działań zmierzających do stworzenia rynku wewnętrznego energii elektrycznej.
- (2) Doświadczenie zebrane w trakcie wykonania niniejszej dyrektywy wskazuje, że korzyści, jakie mogą pojawić się wraz z wprowadzeniem rynku wewnętrznego energii elektrycznej, polegają na zwiększeniu wydajności, spadku cen, wyższych standardach obsługi i zwiększonej konkurencyjności. Pozostają jednak istotne braki i możliwość poprawy funkcjonowania rynku, w szczególności potrzebne są konkretne przepisy dla zapewnienia jednakowych warunków działania w sferze wytwarzania energii elektrycznej i zmniejszenia ryzyka dominacji rynkowej i zachowań grabieżczych, zapewniając niedyskryminacyjne taryfy przesyłowe i dystrybucyjne poprzez dostęp do sieci na podstawie taryf opublikowanych przed ich wejściem w życie, oraz zapewniając ochronę praw małych i słabych odbiorców, jawność informacji dotyczących źródeł energii dla wytwarzania elektryczności, a także odniesienie do źródeł, gdzie to możliwe, podając informację dotyczącą ich wpływu na środowisko.
- (3) Rada Europejska na szczycie w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r., wezwała do podjęcia pilnych działań zmierzających do stworzenia rynku wewnętrznego zarówno w

¹ Dz.U. C 240 E z 28.8.2001, str. 60, oraz Dz.U. C 227 E z 24.9.2002, str. 393.

² Dz.U. C 36 z 8.2.2002, str. 10.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2002 r. (Dz.U. C 47 E z 27.2.2003, str. 350), wspólne stanowisko Rady z dnia 3 lutego 2003 r. (Dz.U. C 50 E z 4.3.2003, str. 15) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 4 czerwca 2003 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁴ Dz.U. L 27 z 30.1.1997, str. 20.

sektorze energii elektrycznej jak i w sektorze gazu, a także do przyśpieszenia liberalizacji w tych sektorach w celu osiągnięcia w pełni działającego rynku wewnętrznego. Parlament Europejski, w swej rezolucji z dnia 6 lipca 2000 r. w sprawie drugiego sprawozdania Komisji dotyczącego stanu liberalizacji rynków energetycznych, wezwał Komisję do przyjęcia szczegółowego harmonogramu prowadzącego do osiągnięcia dokładnie zdefiniowanych celów zmierzających do stopniowej, ale całkowitej liberalizacji rynku energetycznego.

- (4) Wolności jakie Traktat gwarantuje obywatelom Europy - swobodny przepływ towarów, swoboda świadczenia usług i swoboda przedsiębiorczości – są możliwe jedynie w warunkach całkowicie otwartego rynku, który pozwala wszystkim odbiorcom na swobodny wybór ich dostawców, a wszyscy dostawcy mają swobodę zaopatrywania swoich odbiorców.
- (5) Podstawowe przeszkody w osiągnięciu w pełni działającego i konkurencyjnego rynku wewnętrznego są związane między innymi z kwestiami dostępu do sieci, problemami taryfikacji i różnymi stopniami otwarcia rynku w poszczególnych Państwach Członkowskich.
- (6) W odniesieniu do funkcjonowania konkurencji, dostęp do sieci musi być niedyskryminacyjny, przejrzysty i uczciwie wyceniony.
- (7) W celu zakończenia procesu tworzenia rynku wewnętrznego energii elektrycznej sprawą najwyższej wagi jest niedyskryminacyjny dostęp do operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego. Operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego może obejmować jedno lub więcej przedsiębiorstw.
- (8) W celu zapewnienia skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu do sieci, za właściwe uznaje się rozwiązanie, w którym systemy przesyłowe i dystrybucyjne są prowadzone przez podmioty prawnie odrębne, w przypadku istnienia przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo. Komisja powinna oceniać środki skutku równoważnego, opracowane przez Państwa Członkowskie, dla osiągnięcia celu tego wymogu, a gdzie stosowne, Komisja powinna przedstawiać propozycje wprowadzenia zmian w niniejszej dyrektywie. Uznaje się również za właściwe, aby operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych mieli skuteczne prawo do podejmowania decyzji odnoszących się do środków koniecznych dla utrzymania, działania i rozwoju sieci, jeżeli dane środki są własnością i są użytkowane przez przedsiębiorstwa zintegrowane pionowo. Konieczne jest również zapewnienie niezależności operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych, w szczególności w odniesieniu do ich działalności w obszarze wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej. Z tego też względu między każdą firmą produkującą / dostarczającą energię elektryczną a operatorami systemów przesyłowych i operatorami systemów dystrybucyjnych musi znaleźć się niezależna struktura zarządzająca.

Jednakże, istotne jest rozróżnienie między taką odrębnością prawną i podziałem własności. Odrębność prawna nie pociąga za sobą zmiany własności aktywów i nie stoi na przeszkodzie stosowaniu podobnych lub identycznych warunków zatrudniania we wszystkich przedsiębiorstwach zintegrowanych pionowo. Jednakże, powinien zostać zapewniony niedyskryminacyjny proces podejmowania decyzji poprzez środki organizacyjne dotyczące niezależności odpowiedzialnych decydentów.

- (9) W przypadku małych systemów, usługi pomocnicze mogą być zapewniane przez operatorów systemu przesyłowego (TSOs) połączonych wzajemnie z małymi systemami.
- (10) Niniejsza dyrektywa nie dotyczy wprawdzie kwestii własnościowych, należy jednak przypomnieć, że w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego działalność przesyłową i dystrybucyjną i zachowującego oddzielność formy prawnej od przedsiębiorstw prowadzących działalność wytwórczą / dostawczą, wyznaczonymi operatorami systemu mogą być te same przedsiębiorstwa, do których należy infrastruktura.
- (11) Dla uniknięcia nakładania nieproporcjonalnych obciążeń finansowych i administracyjnych na małe spółki dystrybucyjne, Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość, gdzie konieczne, wyłączyć takie spółki ze spełniania wymogów rozdziału dystrybucji.
- (12) Procedury udzielania zezwoleń nie powinny prowadzić do obciążeń administracyjnych nieproporcjonalnych do wielkości i potencjalnego oddziaływania producentów energii elektrycznej.
- (13) Należy podjąć dalsze działania dla zapewnienia przejrzystych i niedyskryminacyjnych taryf za dostęp do sieci. Taryfy te powinno się stosować w odniesieniu do wszystkich użytkowników systemu na zasadach niedyskryminacyjnych.
- (14) W celu ułatwienia zawierania umów przez przedsiębiorstwa energii elektrycznej działające w Państwie Członkowskim na dostawę energii elektrycznej dla uprawnionych odbiorców w innym Państwie Członkowskim, Państwa Członkowskie i, jeśli jest to właściwe, krajowe organy regulacyjne powinny dążyć do ujednoczenia warunków i tego samego zakresu uprawnień dla całego rynku wewnętrznego.
- (15) Istnienie skutecznych przepisów prawnych, realizowanych przez jeden lub więcej krajowych organów regulacyjnych, jest ważnym czynnikiem dla zagwarantowania niedyskryminacyjnego dostępu do sieci. Państwa Członkowskie określają funkcje, kompetencje i uprawnienia administracyjne organów regulacyjnych. Jest rzeczą istotną, aby organy regulacyjne we wszystkich Państwach Członkowskich miały ten sam minimalny zakres kompetencji. Organy te powinny mieć kompetencje do ustalania lub zatwierdzania taryf lub, co najmniej metodę stanowiącą podstawę do obliczania taryf przesyłowych i dystrybucyjnych. Dla uniknięcia niepewności, a także kosztownych i czasochłonnych sporów, taryfy te powinny być publikowane przed ich wejściem w życie.
- (16) Komisja zasygnalizowała swój zamiar powołania Europejskiego Organu Regulacyjnego Energii Elektrycznej i Gazu, który stworzyłby odpowiedni mechanizm doradczy propagujący współpracę i koordynację działań krajowych organów regulacyjnych, w celu promowania rozwoju rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu, a także przyczyniania się do jednolitego stosowania, we wszystkich Państwach Członkowskich, zaleceń ustanowionych w niniejszej dyrektywie i dyrektywie 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego⁵ i w rozporządzeniu (WE) nr 1228/2003 Parlamentu

⁵ Dz.U. L 176 z 15.7.2003, str. 57.

Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej⁶.

- (17) W celu zapewnienia skutecznego dostępu do rynku wszystkim uczestnikom rynku, łącznie z nowymi podmiotami, konieczne są niedyskryminacyjne i odzwierciedlające koszty mechanizmy wyrównawcze. W chwili, kiedy rynek energii elektrycznej stanie się dostatecznie płynny, cel ten powinien być osiągnięty poprzez ustanowienie przejrzystego mechanizmu rynkowego dostaw i zakupu energii elektrycznej koniecznych w ramach wymagań wyrównawczych. W sytuacji braku takiego płynnego rynku, krajowe organy regulacyjne powinny odgrywać aktywną rolę w zapewnianiu, że taryfy wyrównawcze są niedyskryminacyjne i odzwierciedlające koszty. Równocześnie należy zapewnić właściwe środki zachęcające dla zrównoważenia dopływu i poboru energii elektrycznej w sposób niestanowiący zagrożenia dla systemu.
- (18) Krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie ustalać lub zatwierdzać taryfy, lub metody stosowane do wyliczania taryf, w oparciu o propozycje operatora systemu przesyłowego lub operatora(-ów) systemu dystrybucyjnego, lub w oparciu o propozycje uzgodnione między tym operatorem(-ami) i użytkownikami sieci. Realizując te cele, krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić taryfy przesyłowe i dystrybucyjne nie mające charakteru dyskryminacyjnego i odzwierciedlające koszty; powinny także uwzględniać długoterminowe marginalne koszty sieci, których można uniknąć za pomocą rozproszonego wytwarzania oraz środków zarządzania popytem.
- (19) Cały wspólnotowy przemysł i handel, łącznie z małymi i średnimi przedsiębiorstwami, a także wszyscy obywatele Wspólnoty korzystający z gospodarczych przywilejów rynku wewnętrznego powinni także móc korzystać z wysokiego poziomu ochrony konsumentów; ponadto w szczególności gospodarstwa domowe a także tam, gdzie Państwa Członkowskie uznają to za stosowne, małe przedsiębiorstwa, powinny móc korzystać z gwarancji administracji publicznej, szczególnie w odniesieniu do bezpieczeństwa dostaw i rozsądnych taryf, ze względu na uczciwość, konkurencyjność i, pośrednio, w celu stworzenia nowych miejsc pracy.
- (20) Odbiorcy energii elektrycznej powinni mieć prawo swobodnego wyboru swego dostawcy. Tym niemniej, dla całkowitego osiągnięcia rynku wewnętrznego energii elektrycznej powinno się przyjąć podejście etapowe, dla umożliwienia dostosowania się przemysłu i zapewnienia istnienia właściwych środków i systemów ochrony interesów odbiorców oraz zapewnienia im rzeczywistego i skutecznego prawa wyboru ich dostawcy.
- (21) Stopniowe otwieranie rynku na rzecz pełnej konkurencji powinno jak najszybciej usuwać różnice między Państwami Członkowskimi. Należy zapewnić przejrzystość i pewność stosowania niniejszej dyrektywy.
- (22) Prawie wszystkie Państwa Członkowskie wybrały przejrzystą procedurę udzielania zezwoleń jako sposób zapewnienia konkurencji na rynku wytwarzania energii elektrycznej. Państwa Członkowskie powinny jednakże zapewnić możliwość zwiększenia bezpieczeństwa dostaw poprzez uruchomienie procedur przetargowych lub procedur równoważnych w przypadku gdy wystarczająca zdolność wytwórcza energii elektrycznej nie zostanie zbudowana na podstawie procedur udzielania zezwoleń.

⁶ Dz.U. L 176 z 15.7.2003, str. 1.

Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość, ze względu na ochronę środowiska i promowanie nowo powstających technologii, składania ofert na nowe zdolności na podstawie opublikowanych kryteriów. Nowe zdolności obejmują między innymi odnawialne źródła energii i łączną produkcję ciepła i elektryczności (CHP).

- (23) W interesie bezpieczeństwa dostaw, równowaga podaży / popytu w poszczególnych Państwach Członkowskich powinna być monitorowana, z monitoringu powinno powstawać sprawozdanie o sytuacji na poziomie Wspólnoty, przy uwzględnieniu zdolności przesyłowej połączeń wzajemnych między poszczególnymi obszarami. Taki monitoring powinien być przeprowadzony dostatecznie wcześniej dla podjęcia właściwych środków, jeżeli naruszone zostaje bezpieczeństwo dostaw. Budowa i utrzymanie koniecznej infrastruktury sieci, łącznie ze zdolnością przesyłową połączeń wzajemnych, powinna przyczyniać się do zapewnienia stabilnych dostaw energii elektrycznej. Utrzymanie i budowa koniecznej infrastruktury sieci, łącznie ze zdolnością przesyłową połączeń wzajemnych i zdecentralizowanym wytwarzaniem energii elektrycznej, są istotnymi elementami zapewnienia stabilnych dostaw energii elektrycznej.
- (24) Państwa Członkowskie powinny zapewniać użytkownikom będącym gospodarstwami domowymi, a także, gdzie Państwa Członkowskie uznają to za właściwe, małym przedsiębiorstwom, prawo do dostarczania im energii elektrycznej o określonej jakości po wyraźnie porównywalnych, przejrzystych i rozsądnych cenach. W celu zapewnienia utrzymania wysokich standardów usługi publicznej we Wspólnocie, Komisja powinna być powiadamiana o wszelkich działaniach podejmowanych przez Państwa Członkowskie dla osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy. Komisja powinna regularnie publikować sprawozdanie analizujące działania podjęte na poziomie krajowym dla osiągnięcia celów związanych z usługą publiczną i porównania ich skuteczności, w celu opracowania rekomendacji, co do środków, jakie należy podjąć na poziomie krajowym dla osiągnięcia wysokich standardów usługi publicznej. Państwa Członkowskie powinny podjąć niezbędne środki dla ochrony słabych odbiorców w odniesieniu do rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Takie działania mogą się różnić zależnie od specyficznych warunków w danym Państwie Członkowskim i mogą obejmować szczególne środki w odniesieniu do płatności rachunków za energię elektryczną, lub bardziej ogólne środki wprowadzane do systemu zabezpieczenia społecznego. Jeżeli usługa powszechna dostępna jest również dla małych przedsiębiorstw, to środki zapewniające tę usługę mogą być różne w odniesieniu do gospodarstw domowych i małych przedsiębiorstw.
- (25) Komisja zasygnalizowała swój zamiar podjęcia inicjatyw, w szczególności dotyczących zakresu dostarczanych oznaczeń, w szczególności sposobu, w jaki informacja o wpływie na środowisko, w kategorii, co najmniej wydzielania CO₂ i powstawania odpadów radioaktywnych wynikających z produkcji energii elektrycznej z różnych źródeł energii, mogłaby być dostępna w przejrzystej, łatwo dostępnej i porównywalnej postaci w całej Unii Europejskiej, a także sposobu w jaki środki podejmowane w Państwach Członkowskich dla kontrolowania dokładności informacji dostarczanych przez dostawców mogłyby być usprawnione.
- (26) Przestrzeganie wymogów usługi publicznej jest fundamentalnym wymogiem niniejszej dyrektywy jest więc rzeczą ważną, aby wspólne minimalne standardy, uznawane przez wszystkie Państwa Członkowskie, zostały określone w niniejszej dyrektywie, która

uwzględnia takie cele jak wspólna ochrona, bezpieczeństwo dostaw, ochrona środowiska i równoważne poziomy konkurencji we wszystkich Państwach Członkowskich. Jest rzeczą ważną, aby wymogi usługi publicznej były interpretowane na poziomie krajowym, uwzględniając uwarunkowania krajowe pod warunkiem przestrzegania prawa wspólnotowego.

- (27) Państwa Członkowskie mogą wyznaczyć dostawcę awaryjnego. Takim dostawcą może być dział sprzedaży przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, zajmującego się także dystrybucją, jeżeli spełnia ono wymagania rozdzielnosci niniejszej dyrektywy.
- (28) Środki wprowadzone przez Państwa Członkowskie do osiągnięcia celów spójności społecznej i ekonomicznej mogą obejmować, w szczególności, zapewnienie odpowiednich ekonomicznych środków zachęcających używając, gdzie właściwe, wszystkich narzędzi krajowych i wspólnotowych. Narzędzia te mogą obejmować mechanizmy zobowiązań dla zagwarantowania koniecznych inwestycji.
- (29) W zakresie w jakim środki podjęte przez Państwa Członkowskie dla spełnienia obowiązku świadczenia usługi publicznej stanowią pomoc państwa na mocy art. 87 ust. 1 Traktatu, istnieje obowiązek informowania o nich Komisję zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu.
- (30) Wymóg powiadamiania Komisji o każdej odmowie udzielenia zezwolenia na budowę nowych zdolności wytwórczych, okazał się niepotrzebnym obciążeniem administracyjnym i dlatego powinien zostać zaniechany.
- (31) Ponieważ cel proponowanego działania, a mianowicie stworzenie w pełni działającego rynku energii elektrycznej w warunkach uczciwej konkurencji, nie może być w wystarczającym stopniu osiągnięty przez Państwa Członkowskie, może zatem, ze względu na zakres i skutki działań, zostać w wyższym stopniu osiągnięty na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może zastosować środki zgodnie z zasadą pomocniczości jak określono w art. 5. Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.
- (32) W świetle doświadczeń zebranych w trakcie działania dyrektywy Rady 90/547/EWG z dnia 29 października 1990 r. w sprawie przesyłu energii elektrycznej poprzez sieci przesyłowe⁷, należy podjąć środki dla zapewnienia jednolitego, niedyskryminacyjnego systemu dostępu do przesyłu, włączając transgraniczne przepływy energii elektrycznej między Państwami Członkowskimi. Aby zapewnić jednolitość w traktowaniu dotyczącym dostępu do sieci energii elektrycznej, również w przypadku tranzytu, ta dyrektywa powinna zostać uchylona.
- (33) Ze względu na zakres zmian wprowadzonych do dyrektywy 96/92/WE pożądane jest, aby z uwagi na przejrzystość i racjonalizację zmienić dane przepisy.
- (34) Niniejsza dyrektywa dąży do poszanowania fundamentalnych praw i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności przez Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,

⁷ Dz.U. L 313 z 13.11.1990, str. 30. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 98/75/WE (Dz.U. L 276 z 13.10.1998, str. 9).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Zakres stosowania

Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne reguły dotyczące wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i dostaw energii elektrycznej. Ustala ona reguły odnoszące się do organizacji i funkcjonowania sektora energetycznego, dostępu do rynku, kryteriów i procedur mających zastosowanie w zaproszeniach do składania ofert i przyznawania zezwoleń, a także działania systemów.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

1. „wytwarzanie” oznacza produkcję energii elektrycznej;
2. „producent” oznacza osobę fizyczną lub prawną wytwarzającą energię elektryczną;
3. „przesyłanie” oznacza transport energii elektrycznej przez połączoną sieć bardzo wysokiego i wysokiego napięcia w celu dostawy do odbiorców końcowych lub do dystrybutorów, nie obejmuje natomiast dostaw;
4. „operator systemu przesyłowego” oznacza osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za działanie, zapewnianie konserwacji i, jeżeli konieczne, rozwój systemu przesyłowego na danym obszarze, a także, gdzie stosowne, za jego połączenia z innymi systemami, a także za zapewnianie długoterminowej sprawności systemu do spełnienia uzasadnionych wymogów przesyłania energii elektrycznej;
5. „dystrybucja” oznacza transport energii elektrycznej systemami dystrybucyjnymi wysokiego, średniego i niskiego napięcia w celu dostarczania jej do odbiorców, nie obejmuje natomiast dostaw;
6. „operator systemu dystrybucyjnego” oznacza osobę fizyczną lub prawną odpowiedzialną za działanie, zapewnianie konserwacji i, jeśli konieczne, rozwój systemu dystrybucyjnego na danym obszarze, a także, gdzie stosowne, za jego połączenia z innymi systemami oraz za zapewnianie długoterminowej sprawności systemu do spełnienia uzasadnionych wymogów dystrybucji energii elektrycznej;
7. „odbiorcy” oznaczają odbiorców hurtowych i odbiorców końcowych energii elektrycznej;

8. „odbiorcy hurtowi” oznaczają każdą osobę fizyczną lub prawną, która kupuje energię elektryczną w celu odsprzedaży wewnątrz lub na zewnątrz systemu, w którym działa;
9. „odbiorcy końcowi” oznaczają odbiorców kupujących energię elektryczną na własny użytek;
10. „odbiorcy będący gospodarstwami domowymi” oznaczają odbiorców kupujących energię elektryczną na potrzeby własnego gospodarstwa domowego z wyłączeniem działalności handlowej lub zawodowej;
11. „odbiorcy inni niż gospodarstwa domowe” oznaczają każdą osobę fizyczną lub prawną kupującą energię elektryczną nie przeznaczoną na potrzeby własnego gospodarstwa domowego i obejmuje producentów i odbiorców hurtowych;
12. „uprawnieni odbiorcy” oznaczają odbiorców mających swobodę zakupu energii elektrycznej od dostawcy, którego wybrali w rozumieniu art. 21 niniejszej dyrektywy;
13. „połączenia wzajemne” oznaczają wyposażenie stosowane do łączenia systemów energii elektrycznej;
14. „system połączeń wzajemnych” oznacza system składający się z wielu systemów przesyłowych i dystrybucyjnych połączonych ze sobą za pomocą jednego lub wielu połączeń wzajemnych;
15. „linia bezpośrednia” oznacza albo linię elektryczną łączącą wydzielone miejsce produkcji z wydzielonym odbiorcą lub linię elektryczną łączącą producenta energii elektrycznej i przedsiębiorstwo dostarczające energię elektryczną dla bezpośredniego zasilania ich własnych zakładów, spółek zależnych i uprawnionych odbiorców;
16. „pierwszeństwo gospodarcze” oznacza klasyfikację źródeł zaopatrzenia w energię elektryczną zgodnie z kryteriami ekonomicznymi;
17. „usługi pomocnicze” oznaczają wszystkie usługi konieczne do działania systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego;
18. „użytkownik systemu” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną dostarczającą lub pobierającą energię elektryczną z systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego;
19. „dostawa” oznacza sprzedaż, łącznie z odsprzedażą, energii elektrycznej odbiorcom;
20. „zintegrowane przedsiębiorstwo energii elektrycznej” oznacza przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo lub poziomo;
21. „przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo” oznacza przedsiębiorstwo lub grupę przedsiębiorstw, których wzajemne relacje są zdefiniowane w art. 3 ust. 3 rozporządzenia Rady (EWG) nr 4064/89 z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw⁸, a dane przedsiębiorstwo / grupa realizuje co najmniej jedną z funkcji przesyłania lub dystrybucji i co najmniej jedną z funkcji wytwarzania

⁸ Dz.U. L 395 z 30.12.1989, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1310/97 (Dz.U. L 180 z 9.7.1997, str. 1).

lub dostarczania energii elektrycznej;

22. „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza przedsiębiorstwa powiązane w rozumieniu art. 41 siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydanej na podstawie art. 44 ust. 2 lit. g)* Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych⁹ i/lub przedsiębiorstwa stowarzyszone w rozumieniu art. 33 ust. 1 wymienionej dyrektywy i/lub przedsiębiorstwa należące do tych samych akcjonariuszy;
23. „przedsiębiorstwo zintegrowane poziomo” oznacza przedsiębiorstwo spełniające co najmniej jedną z funkcji wytwarzania na sprzedaż lub przesyłania, lub dystrybucji energii elektrycznej, a także zajmujące się inną działalnością poza sektorem energii elektrycznej;
24. „procedura przetargowa” oznacza procedurę, za pośrednictwem której planowane dodatkowe zapotrzebowanie oraz konieczność wymiany zdolności wytwórczych są pokrywane poprzez dostawy pochodzące z nowych lub istniejących zdolności wytwórczych;
25. „planowanie długoterminowe” oznacza planowanie w perspektywie długoterminowej potrzeby inwestowania w zdolności wytwórcze i przesyłowe oraz dystrybucyjne, w celu zaspokojenia zapotrzebowania systemu na energię elektryczną i zabezpieczenia dostaw energii dla odbiorców;
26. „mały system wydzielony” oznacza każdy system, który w 1996 r. osiągnął zużycie mniejsze niż 3 000 GWh, w którym mniej niż 5% rocznego zużycia jest uzyskiwane poprzez połączenie z innymi systemami;
27. „mikrosystem wydzielony” oznacza każdy system, który w 1996 r. osiągnął zużycie mniejsze niż 500 GWh, w którym nie ma połączenia z innymi systemami;
28. „bezpieczeństwo” oznacza zarówno bezpieczeństwo zaopatrzenia i dostaw energii elektrycznej jak i bezpieczeństwo techniczne;
29. „wydajność energetyczna / zarządzanie popytem” oznacza globalne lub zintegrowane podejście zmierzające do oddziaływania na ilość i harmonogram zużycia energii elektrycznej w celu zmniejszenia zużycia pierwotnej energii i obciążeń szczytowych poprzez udzielanie pierwszeństwa inwestycjom w środki poprawiające efektywność energetyczną, lub inne środki, takie jak nieprzerwalne umowy na dostawy, wobec inwestycji zwiększających zdolność wytwórczą, jeżeli te pierwsze działania są najbardziej skuteczną i efektywną opcją, biorąc pod uwagę ich dodatni wpływ na środowisko wynikający ze zmniejszonego zużycia energii, bezpieczeństwo dostaw i związane z tym aspekty kosztów dystrybucji energii;
30. „odnawialne źródła energii” oznacza odnawialne, niekopalne źródła energii (energia wiatru, energia promieniowania słonecznego, energia geotermalna, energia fal, prądów i

* Tytuł dyrektywy 83/349/EWG został zmieniony dla uwzględnienia renumeracji artykułów Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zgodnie z art. 12 Traktatu amsterdamskiego; pierwotnym odnośnikiem był art. 54 ust. 3 lit. g).

⁹ Dz.U. L 193 z 18.7.1983, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 28).

plywów morskich, hydroenergia, energia pozyskiwana z biomasy, gazu pochodzącego z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz));

31. „wytwarzanie rozproszone” oznacza elektrownię podłączona do systemu dystrybucyjnego.

ROZDZIAŁ II

OGÓLNE REGULY ORGANIZACJI SEKTORA

Artykuł 3

Obowiązek świadczenia usługi publicznej i ochrona odbiorców

1. Państwa Członkowskie, na podstawie swej instytucjonalnej organizacji i w poszanowaniu zasady pomocniczości, zapewniają, że przedsiębiorstwa energetyczne, bez uszczerbku dla ust. 2, działają zgodnie z zasadami niniejszej dyrektywy, w celu osiągnięcia konkurencyjnego, bezpiecznego i trwałego z punktu widzenia ochrony środowiska rynku energii elektrycznej, i nie dyskryminują tych przedsiębiorstw w zakresie praw lub obowiązków.

2. Uwzględniając w pełni odpowiednie przepisy Traktatu, w szczególności jego art. 86, Państwa Członkowskie mogą w ogólnym interesie gospodarczym nałożyć na przedsiębiorstwa sektora energii elektrycznej obowiązek świadczenia usługi publicznej, które mogą odnosić się do bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa dostaw, regularności, jakości i ceny dostaw, a także ochrony środowiska łącznie z wydajnością energetyczną i ochroną klimatu. Zobowiązania te są jasno określone, przejrzyste, niedyskryminacyjne, sprawdzalne i gwarantują spółkom energetycznym UE równość dostępu do odbiorców krajowych.. W odniesieniu do bezpieczeństwa dostaw, wydajności energetycznej / zarządzania popytem i wypełniania celów ochrony środowiska, określonych w niniejszym ustępie, Państwa Członkowskie mogą wprowadzić wykonanie planowania długoterminowego, uwzględniając możliwość, iż o dostęp do systemu ubiegać się będą strony trzecie.

3. Państwa Członkowskie zapewniają wszystkim odbiorcom będącym gospodarstwami domowymi, a także, gdzie Państwa Członkowskie uznają to za stosowne, małym przedsiębiorstwom (mianowicie przedsiębiorstwom zatrudniającym mniej niż 50 osób i mającym obrót roczny lub bilans nieprzekraczający 10 milionów EUR), prawo do korzystania z usługi powszechnej, to znaczy z prawa do dostaw energii elektrycznej o określonej jakości na ich terytorium w rozsądnych cenach, łatwo i wyraźnie porównywalnych i przejrzystych. Dla zapewnienia usługi powszechnej, Państwa Członkowskie mogą wyznaczyć dostawcę awaryjnego. Państwa Członkowskie nakładają na spółki dystrybucyjne obowiązek przyłączania odbiorców do ich sieci na warunkach i według taryf ustalonych zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 23 ust. 2. Żadne przepisy niniejszej dyrektywy nie stanowią przeszkody w działaniach Państw Członkowskich zmierzających do wzmocnienia pozycji rynkowej małych i średnich krajowych odbiorców poprzez wspieranie możliwości dobrowolnego łączenia reprezentacji tej klasy odbiorców.

Akapit pierwszy zostaje wprowadzony w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny, a także nie utrudnia otwarcia rynku przewidzianego w art. 21.

4. W przypadku występowania rekompensat finansowych, innych form rekompensat i praw wyłącznych, które Państwo Członkowskie zagwarantowało za wypełnienie zobowiązań wymienionych w ust. 2 i 3, działania te należy przeprowadzić w sposób niedyskryminacyjny i przejrzysty.

5. Państwa Członkowskie podejmują właściwe środki dla ochrony odbiorców końcowych, w szczególności zapewniają wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń chroniących słabych odbiorców, łącznie ze środkami pomagającymi tym odbiorcom uniknąć odłączenia od sieci. W tym kontekście, Państwa Członkowskie mogą podejmować środki dla ochrony odbiorców końcowych na odległych obszarach. Państwa Członkowskie zapewniają wysoki poziom ochrony odbiorców, w szczególności w odniesieniu do przejrzystości warunków umów, informacji ogólnych i mechanizmów rozstrzygania sporów. Państwa Członkowskie zapewniają uprawnionym odbiorcom możliwość przełączenia się do nowego dostawcy. W odniesieniu do co najmniej odbiorców będących gospodarstwami domowymi, działania te obejmują działania wymienione w załączniku A.

6. Państwa Członkowskie zapewniają, że dostawcy energii elektrycznej udostępniają odbiorcom końcowym na rachunkach lub wraz z rachunkami, a także w materiałach promocyjnych:

- a) udział każdego źródła energii w całkowitej mieszance paliw zużywanych przez dostawcę w poprzednim roku;
- b) co najmniej odniesienie do istniejących źródeł informacji, takich jak strony internetowe, na których są publicznie dostępne informacje dotyczące wpływu na środowisko, co najmniej w formie określenia emisji CO₂ i powstawania odpadów radioaktywnych, wynikających z produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem całkowitej mieszanki paliw zużywanych przez dostawcę w poprzednim roku.

W odniesieniu do energii elektrycznej otrzymanej na drodze wymiany lub przywożonej z przedsiębiorstwa usytuowanego poza Wspólnotą, można stosować łączne dane z poprzedniego roku odnoszące się do wymiany energii lub pochodzące z danego przedsiębiorstwa.

Państwa Członkowskie podejmują niezbędne kroki dla zapewnienia rzetelności informacji dostarczanych przez dostawców ich odbiorcom na mocy niniejszego artykułu.

7. Państwa Członkowskie wprowadzają właściwe środki dla osiągnięcia celów spójności społecznej i ekonomicznej i ochrony środowiska; środki te mogą obejmować wydajność energetyczną/zarządzanie popytem i środki do zwalczania zmian klimatu oraz bezpieczeństwo dostaw. Takie środki mogą obejmować w szczególności zapewnianie odpowiednich ekonomicznych środków zachęty używając, gdzie stosowne, wszystkich krajowych i wspólnotowych narzędzi, dla utrzymania i budowy koniecznej infrastruktury sieci, łącznie ze zdolnością połączeń wzajemnych.

8. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu przepisów art. 6, 7, 20 i 22, w zakresie, w jakim ich stosowanie nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu zobowiązań nałożonych na przedsiębiorstwa energetyczne w ogólnym interesie gospodarczym, i w zakresie, w jakim nie wpłynęłoby ono na rozwój handlu w stopniu sprzecznym z interesem Wspólnoty. Do interesów Wspólnoty zalicza się między innymi,

konkurencję w odniesieniu do uprawnionych odbiorców zgodnie z niniejszą dyrektywą i art. 86 Traktatu.

9. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, przy wprowadzaniu w życie niniejszej dyrektywy, o wszystkich środkach zastosowanych dla wypełnienia zobowiązań z tytułu usługi powszechnej i zobowiązań z tytułu świadczenia usługi publicznej, łącznie z ochroną odbiorców i ochroną środowiska, a także ich możliwego wpływu na konkurencję krajową i międzynarodową, oraz czy takie środki wymagają odstępstwa od niniejszej dyrektywy. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję następnie co dwa lata o wszelkich zmianach w tych środkach, niezależnie od tego czy wymagają one odstępstwa od niniejszej dyrektywy.

Artykuł 4

Monitorowanie bezpieczeństwa dostaw

Państwa Członkowskie zapewniają monitoring zagadnień związanych z bezpieczeństwem dostaw. Jeżeli Państwa Członkowskie uznają to za właściwe, wówczas mogą powierzyć to zadanie organom regulacyjnym określonym w art. 23 ust. 1. Taki monitoring powinien w szczególności obejmować równowagę dostaw i zapotrzebowania na rynku krajowym, poziom oczekiwanego przyszłego zapotrzebowania, przewidywane dodatkowe zdolności w fazie planowania lub budowy, a także jakość i poziom utrzymania sieci oraz środki podejmowane dla pokrycia zapotrzebowania szczytowego i postępowania w przypadku niedoborów dostaw ze strony jednego lub więcej dostawców. Właściwe organy publikują, co dwa lata, najpóźniej do dnia 31 lipca, sprawozdanie omawiające wnioski oparte na wynikach monitoringu tych zagadnień, a także wszelkie środki podjęte lub przewidywane dla rozwiązania problemów oraz niezwłocznie przesyłają to sprawozdanie Komisji.

Artykuł 5

Reguły techniczne

Państwa Członkowskie zapewniają zdefiniowanie kryteriów bezpieczeństwa technicznego, a także opracowanie i podanie do wiadomości publicznej przepisów technicznych, ustanawiających minimalne wymagania techniczne projektowania i działania w zakresie przyłączania do sieci instalacji wytwarzających energię, systemów dystrybucyjnych, urządzeń należących do odbiorców przyłączonych bezpośrednio, obwodów łączących i linii bezpośrednich. Tego rodzaju przepisy techniczne zapewniają możliwość współdziałania systemów, są obiektywne i niedyskryminacyjne. Komisja zostaje powiadomiona o tych regułach zgodnie z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r., ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz reguł dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego¹⁰.

ROZDZIAŁ III

WYTWARZANIE

Artykuł 6

¹⁰ Dz.U. L 204 z 21.7.1998, str. 37. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 98/48/WE (Dz.U. L 217 z 5.8.1998, str. 18).

Procedura przyznawania zezwoleń na budowę nowych zdolności

1. W odniesieniu do budowy nowych zdolności wytwórczych, Państwa Członkowskie wprowadzają procedurę udzielania zezwoleń, która będzie prowadzona zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami.
2. Państwa Członkowskie ustalają kryteria dotyczące przyznawania zezwoleń na budowę zdolności wytwórczych na ich terytorium. Kryteria mogą odnosić się do:
 - a) bezpieczeństwa i ochrony systemu energetycznego, instalacji i urządzeń towarzyszących;
 - b) ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego;
 - c) ochrony środowiska;
 - d) wykorzystania gruntów i lokalizacji;
 - e) wykorzystania terenów publicznych;
 - f) wydajności energetycznej;
 - g) charakteru źródeł energii pierwotnej;
 - h) szczególnych charakterystyk wnioskodawcy, takich jak możliwości techniczne, ekonomiczne i finansowe;
 - i) zgodności ze środkami przyjętymi na mocy art. 3.
3. Państwa Członkowskie zapewniają, że w procedurach przyznawania zezwoleń dla małego i /lub rozproszonego wytwarzania są uwzględniane ich ograniczone wielkości i potencjalne oddziaływanie.
4. Szczegółowe kryteria i procedury przyznawania zezwoleń podawane są do wiadomości publicznej. Wnioskodawca jest informowany o przyczynach każdej odmowy przyznania zezwolenia. Przyczyny muszą być obiektywne, niedyskryminacyjne, dobrze uzasadnione i właściwie umotywowane. Wnioskodawca ma możliwość skorzystania z procedur odwoławczych.

Artykuł 7

Przetargi na nowe zdolności

1. Państwa Członkowskie zapewniają, w interesie bezpieczeństwa dostaw, możliwość tworzenia nowych zdolności lub środków wydajności energetycznej / zarządzania popytem poprzez procedurę przetargową lub każdą procedurę równoważną z punktu widzenia przejrzystości i braku dyskryminacji, w oparciu o opublikowane kryteria. Jednakże te procedury mogą być uruchamiane jedynie wtedy, kiedy działania w oparciu o procedurę przyznawania zezwoleń na budowę zdolności wytwórczych lub z punktu widzenia wydajności energetycznej / zarządzania popytem nie są wystarczające dla zapewnienia

bezpieczeństwa dostaw.

2. Państwa Członkowskie mogą zapewnić możliwość, w interesie ochrony środowiska i promowania nowopowstałych technologii, składania ofert na nowe zdolności w oparciu o opublikowane kryteria. Taki przetarg może odnosić się do nowej zdolności wytwórczej lub wydajności energetycznej / zarządzania popytem. Jednakże te procedury mogą być uruchamiane jedynie wtedy, kiedy działania w oparciu o procedurę przyznawania zezwoleń na budowę zdolności wytwórczej nie są wystarczające do osiągnięcia tych celów.

3. Szczegóły procedury przetargowej na zdolności wytwórcze i wydajność energetyczną / zarządzanie popytem są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, co najmniej na sześć miesięcy przed datą zamknięcia przyjmowania ofert przetargowych.

Warunki przetargu są udostępniane każdemu zainteresowanemu przedsiębiorstwu, ustanowionemu na terytorium Państwa Członkowskiego tak, aby dysponowało ono czasem wystarczającym dla złożenia swej oferty.

Dla zapewnienia przejrzystości i wyeliminowania dyskryminacji specyfikacje przetargowe zawierają szczegółowy opis umowy i procedury, jaka ma być przestrzegana przez wszystkich uczestników przetargu oraz wyczerpujący wykaz kryteriów stosowanych do wyboru oferentów i przyznania umowy łącznie z środkami zachęcającymi, takimi jak subwencje stanowiące część oferty. Warunki te mogą także dotyczyć dziedzin, określonych w art. 6 ust. 2.

4. W zaproszeniu do składania ofert na wymaganą zdolność wytwórczą, uwzględnia się oferty dostaw energii elektrycznej z gwarancjami długoterminowymi od istniejących jednostek wytwórczych, pod warunkiem, że pozwolą one pokryć dodatkowe zapotrzebowanie.

5. Państwa Członkowskie wyznaczają organ lub jednostkę publiczną, lub prywatną niezależną jednostkę ds. wytwarzania, przesyłania, dystrybucji lub dostarczania energii elektrycznej, którą może być organ regulacyjny określony w art. 23 ust. 1, który będzie odpowiedzialny za organizację, monitorowanie i kontrolę procedur przetargowych określonych w ust. 1-4. Operator systemu przesyłowego może być wyznaczony jako podmiot odpowiedzialny za organizację, monitorowanie i kontrolę procedur przetargowych jeżeli operator systemu przesyłowego jest całkowicie niezależny, z punktu widzenia stosunków własnościowych, od innych działalności niezwiązanych z systemem przesyłowym. Organ ten lub jednostka podejmuje wszystkie konieczne środki dla zapewnienia poufności informacji zawartych w ofertach.

ROZDZIAŁ IV

DZIAŁANIE SYSTEMU PRZESYŁOWEGO

Artykuł 8

Wyznaczanie operatorów systemu przesyłowego

Państwa Członkowskie wyznaczają, lub żądają wyznaczenia przez przedsiębiorstwa

posiadające systemy przesyłowe, na okres, jaki jest ustalany przez Państwa Członkowskie uwzględniając wymogi skuteczności i równowagi gospodarczej, jednego lub więcej operatorów systemu przesyłowego. Państwa Członkowskie czuwają nad tym, aby operatorzy systemu przesyłowego działali zgodnie z art. 9-12.

Artykuł 9

Zadania operatorów systemu przesyłowego

Każdy operator systemu przesyłowego jest odpowiedzialny za:

- a) zapewnianie długoterminowej zdolności systemu w celu spełnienia uzasadnionych wymogów dotyczących przesyłania energii elektrycznej;
- b) przyczynianie się do bezpieczeństwa dostaw poprzez odpowiednią zdolność przesyłową i niezawodność systemu;
- c) zarządzanie przepływami energii w systemie z uwzględnieniem wymian z innymi wzajemnie połączonymi systemami. W tym kontekście, operator systemu przesyłowego jest odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznego, niezawodnego i wydajnego systemu przesyłowego energii elektrycznej, a także zapewnienie dostępności wszelkich niezbędnych usług pomocniczych, w zakresie, w jakim ta dostępność jest niezależna od jakiegokolwiek innego systemu przesyłowego, z którym jego system jest wzajemnie połączony;
- d) dostarczanie operatorowi każdego innego systemu, z którym połączony jest jego system, wyczerpujących informacji dla zapewnienia bezpiecznego i wydajnego działania, skoordynowanego rozwoju i współdziałania wzajemnie połączonego systemu;
- e) zapewnianie braku dyskryminacji między użytkownikami systemu lub grupami użytkowników systemu, w szczególności na korzyść przedsiębiorstw z nim powiązanych;
- f) dostarczanie użytkownikom systemu informacji koniecznych dla zapewnienia im skutecznego dostępu do systemu.

Artykuł 10

Rozdział operatorów systemu przesyłowego

1. Operator systemu przesyłowego będący częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, jest niezależny przynajmniej, co do formy prawnej, organizacji i podejmowania decyzji od innych działalności niezwiązanych z przesyłaniem. Reguły te nie tworzą obowiązku oddzielenia własności środków w systemie przesyłowym od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

2. Dla zapewnienia niezależności operatora systemu przesyłowego określonej w ust. 1, obowiązują następujące kryteria minimalne:

- a) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu przesyłowego nie mogą

uczestniczyć w strukturach przedsiębiorstwa energetycznego zintegrowanego pionowo i być odpowiedzialnymi, bezpośrednio lub pośrednio, za bieżące prowadzenie operacji wytwarzania, dystrybucji i dostarczania energii elektrycznej;

- b) muszą zostać podjęte właściwe środki, aby zapewnić, że interesy zawodowe osób odpowiedzialnych za zarządzanie operatorem systemu przesyłowego są uwzględnione w sposób pozwalający tym osobom działać niezależnie;
- c) operator systemu przesyłowego ma skuteczne prawa podejmowania decyzji, niezależnie od zintegrowanego przedsiębiorstwa energetycznego, odnoszące się do aktywów koniecznych do działania, utrzymania lub rozwoju sieci. Nie powinno to zapobiegać istnieniu właściwych mechanizmów koordynacyjnych, które zapewniają ochronę praw spółki dominującej do nadzoru nad zarządem i działalnością gospodarczą w odniesieniu do rentowności aktywów spółki zależnej, co pośrednio reguluje art. 23 ust. 2. W szczególności umożliwia to spółce dominującej zatwierdzanie rocznego planu finansowego, lub innego instrumentu równoważnego, operatora systemu przesyłowego i ustalenia globalnych limitów poziomów zadłużenia swojej spółki zależnej. Reguły te nie pozwalają spółce dominującej na udzielanie ani poleceń dotyczących bieżących działań ani w odniesieniu do poszczególnych decyzji dotyczących budowy lub modernizacji linii przesyłowych, które nie przekraczają warunków w zatwierdzonym planie finansowym, lub innym instrumencie równoważnym;
- d) operator systemu przesyłowego opracowuje program zgodności, określający środki podjęte dla zapewnienia eliminacji zachowań dyskryminacyjnych, a także zapewnienia odpowiedniego monitoringu przestrzegania tego programu. Program określa szczególne obowiązki pracowników dla osiągnięcia tego celu. Roczne sprawozdanie, określające podjęte środki, jest przedkładane, przez osobę lub jednostkę odpowiedzialną za kontrolę zgodności z programem, organowi regulacyjnemu określonymu w art. 23 ust. 1 oraz jest publikowane.

Artykuł 11

Dysponowanie i równoważenie

1. Bez uszczerbku dla dostaw energii elektrycznej w oparciu o zobowiązania umowne, łącznie ze zobowiązaniami wynikającymi ze specyfikacji przetargowych, operator systemu przesyłowego, gdzie spełnia tę rolę, jest odpowiedzialny za dysponowanie instalacjami wytwarzającymi energię elektryczną na swym obszarze i określanie użycia połączeń wzajemnych z innymi systemami.
2. Dysponowanie instalacjami wytwarzającymi energię elektryczną i używanie połączeń wzajemnych jest ustalane na podstawie kryteriów, które mogą być zatwierdzane przez Państwo Członkowskie, oraz które muszą być obiektywne, opublikowane i stosowane w sposób niedyskryminacyjny, zapewniający właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Kryteria te uwzględniają pierwszeństwo gospodarcze energii elektrycznej pochodzącej z instalacji wytwarzających energię elektryczną lub z przesyłania przez połączenia wzajemne, a także ograniczenia techniczne systemu.
3. Państwo Członkowskie może zobowiązać operatora systemu, aby dysponując instalacjami wytwarzającymi energię elektryczną, przyznawał pierwszeństwo tym

instalacjom, które wykorzystują odnawialne źródła energii lub odpady, lub takie, które produkują łącznie ciepło i elektryczność.

4. Państwo Członkowskie może nakazać, z powodu bezpieczeństwa dostaw, aby pierwszeństwo przyznawane było instalacjom wytwarzającym energię elektryczną wykorzystującym do wytwarzania energii miejscowe pierwotne źródła paliw, w wysokości nieprzekraczającej w ciągu roku kalendarzowego 15% całej ilości energii pierwotnej niezbędnej do wytworzenia energii elektrycznej zużywanej w tym Państwie Członkowskim.

5. Państwa Członkowskie mogą żądać od operatora systemu przesyłowego spełnienia minimalnych standardów utrzymania i rozwoju systemu przesyłowego, łącznie ze zdolnością połączeń wzajemnych.

6. Operatorzy systemu przesyłowego zaopatrują się w energię zużywaną do pokrycia strat i zdolności rezerwowej w ich systemie zgodnie z przejrzystymi, niedyskryminacyjnymi procedurami opartymi na warunkach rynkowych, w każdym przypadku, gdy mają oni do wypełnienia tę funkcję.

7. Reguły, przyjęte przez operatorów systemu przesyłowego dla równoważenia systemu energetycznego, muszą być przejrzyste, niedyskryminacyjne i obejmować reguły obciążania użytkowników systemu za brak równowagi energetycznej. Warunki, łącznie z regułami i taryfami, udostępniania takich usług przez operatora systemu przesyłowego są ustalane na podstawie metody zgodnej z art. 23 ust. 2 w sposób niedyskryminacyjny i odzwierciedlający koszty oraz są publikowane.

Artykuł 12

Zasady poufności w odniesieniu do operatorów systemu przesyłowego

Nie naruszając przepisów art. 18 lub innego obowiązku prawnego nakazującego ujawnianie informacji, operator systemu przesyłowego chroni poufny charakter sensytywnych informacji handlowych, które zgromadził w trakcie swojej działalności. Ujawnione informacje dotyczące jego własnej działalności, które mogą być handlowo korzystne, są udostępniane w sposób niedyskryminacyjny.

ROZDZIAŁ V

DZIAŁANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

Artykuł 13

Wyznaczanie operatorów systemu dystrybucyjnego

Państwa Członkowskie wyznaczają, lub żądają wyznaczenia przez przedsiębiorstwa posiadające lub ponoszące odpowiedzialność za systemy dystrybucyjne, na okres ustalany przez Państwa Członkowskie, uwzględniając kwestie wydajności i równowagi gospodarczej, jednego lub więcej operatorów systemu dystrybucyjnego. Państwa Członkowskie zapewniają, że operatorzy systemu dystrybucyjnego działają zgodnie z art. 14-16.

Artykuł 14

Zadania operatorów systemu dystrybucyjnego

1. Operator systemu dystrybucyjnego utrzymuje bezpieczny, niezawodny i wydajny system dystrybucyjny energii elektrycznej na swoim obszarze z należytym poszanowaniem środowiska.
2. W każdym przypadku powstrzymuje się on od wszelkiej dyskryminacji wobec użytkowników systemu lub kategorii użytkowników systemu, w szczególności na korzyść przedsiębiorstw z nim związanych.
3. Operator systemu dystrybucyjnego dostarcza użytkownikom systemu informacji koniecznych dla zapewnienia im wydajnego dostępu do systemu.
4. Państwo Członkowskie może wymagać od operatora systemu dystrybucyjnego, aby podczas dysponowania instalacjami wytwarzającymi energię elektryczną, przyznawał pierwszeństwo tym instalacjom, które wykorzystują odnawialne źródła energii lub odpady lub takie, które produkują łącznie ciepło i elektryczność.
5. Operatorzy systemów dystrybucyjnych zaopatrują się w energię zużywaną do pokrycia strat i zdolności rezerwowej w ich systemie zgodnie z przejrzystymi, niedyskryminacyjnymi procedurami opartymi na warunkach rynkowych, w każdym przypadku, gdy mają oni do wypełnienia tę funkcję. Warunek ten pozostaje bez uszczerbku dla użytkownika energii elektrycznej nabytej zgodnie z umowami zawartymi przed dniem 1 stycznia 2002 r.
6. Jeżeli operatorzy systemu dystrybucyjnego są odpowiedzialni za równowagę systemu energetycznego, to reguły przyjęte przez nich dla tego celu muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i obejmować reguły obciążania użytkowników systemu za brak równowagi energetycznej. Warunki, łącznie z regułami i taryfami, udostępniania takich usług przez operatora systemu dystrybucyjnego są ustalane na podstawie metody zgodnej z art. 23 ust. 2 w sposób niedyskryminacyjny i odzwierciedlający koszty oraz są publikowane.
7. Przy planowaniu rozwoju sieci dystrybucyjnej, operator systemu dystrybucyjnego uwzględnia środki związane z wydajnością energetyczną / zarządzaniem popytem i/albo rozproszonym wytwarzaniem, które mogą ograniczyć potrzebę modernizacji lub wymiany zdolności wytwórczej.

Artykuł 15

Rozdział operatorów systemu dystrybucyjnego

1. Operator systemu dystrybucyjnego będący częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, jest niezależny przynajmniej pod względem formy prawnej, organizacji i podejmowania decyzji od innych działalności niezwiązanych z dystrybucją. Reguły te nie tworzą obowiązku oddzielenia własności środków w systemie dystrybucyjnym od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.
2. Oprócz wymagań określonych w ust. 1, operator systemu dystrybucyjnego będący częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, jest niezależny przynajmniej pod względem organizacji i podejmowania decyzji od innych działalności niezwiązanych z

dystrybucją energii. Dla spełnienia tego warunku obowiązują następujące kryteria minimalne:

- a) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego nie mogą uczestniczyć w strukturach przedsiębiorstwa energetycznego zintegrowanego pionowo i być odpowiedzialnymi, bezpośrednio lub pośrednio, za bieżące wytwarzanie, przesyłanie i dostarczanie energii elektrycznej;
- b) muszą zostać podjęte właściwe środki dla uwzględnienia interesów zawodowych osób odpowiedzialnych za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego w sposób pozwalający tym osobom działać niezależnie;
- c) operator systemu dystrybucyjnego musi mieć skuteczne prawa podejmowania decyzji, niezależnie od zintegrowanego przedsiębiorstwa energetycznego, odnoszące się do środków koniecznych do działania, utrzymania lub rozwoju sieci. Nie powinno to zapobiegać istnieniu właściwych mechanizmów koordynacyjnych, które zapewniają ochronę praw spółki dominującej do nadzoru nad zarządem i działalnością gospodarczą w odniesieniu do rentowności aktywów spółki zależnej, co pośrednio reguluje art. 23 ust. 2. W szczególności umożliwia to spółce dominującej zatwierdzanie rocznego planu finansowego, lub innego instrumentu równoważnego operatora systemu dystrybucyjnego i ustalenia globalnych limitów poziomów zadłużenia swojej spółki zależnej. Reguły te nie pozwalają spółce dominującej na udzielanie ani poleceń dotyczących bieżących działań, ani w odniesieniu do poszczególnych decyzji dotyczących budowy lub modernizacji linii dystrybucyjnych, które nie przekraczają warunków w zatwierdzonym planie finansowym, lub innym instrumencie równoważnym.
- d) operator systemu dystrybucyjnego opracowuje program zgodności, określający środki podjęte dla zapewnienia eliminacji zachowań dyskryminacyjnych, a także zapewnienia odpowiedniej kontroli przestrzegania tego programu. Program określa szczególne obowiązki pracowników dla osiągnięcia tego celu. Roczne sprawozdanie, określające podjęte środki, jest przedkładane, przez osobę lub jednostkę odpowiedzialną za kontrolę zgodności z programem, organowi regulacyjnemu określonymu w art. 23 ust. 1 oraz jest publikowane.

Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu ust. 1 i 2 do zintegrowanych przedsiębiorstw energetycznych obsługujących mniej niż 100 000 przyłączonych odbiorców, lub obsługujących małe, wydzielone systemy.

Artykuł 16

Zasady poufności w odniesieniu do operatorów systemu dystrybucyjnego

Nie naruszając przepisów art. 18 lub innego obowiązku prawnego nakazującego ujawnianie informacji, operator systemu dystrybucyjnego chroni poufny charakter sensytywnych informacji handlowych, które zgromadził w trakcie swojej działalności. Ujawnione informacje dotyczące jego własnej działalności, które mogą być handlowo korzystne, są udostępniane w sposób niedyskryminacyjny.

Artykuł 17

Operator systemu połączonego

Przepisy art. 10 ust. 1 i art. 15 ust. 1 nie stanowią przeszkody dla działalności operatora połączonego systemu przesyłowego i dystrybucji, który jest niezależny w swej formie prawnej, organizacji i podejmowaniu decyzji od innych działań niezwiązanych z funkcjonowaniem systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego, i który spełnia wymagania określone w lit. a)-d). Reguły te nie stwarzają obowiązku oddzielenia własności udziałów połączonych systemów od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo:

- a) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu połączonego nie mogą uczestniczyć w strukturach zintegrowanego przedsiębiorstwa energetycznego odpowiedzialnego bezpośrednio lub pośrednio za codzienne sterowanie wytwarzaniem lub dostawami energii elektrycznej;
- b) muszą zostać podjęte odpowiednie środki w celu zapewnienia, że interesy zawodowe osób odpowiedzialnych za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego są uwzględniane w sposób, który zapewnia im zdolność niezależnego działania;
- c) operator systemu dystrybucyjnego posiada skuteczne prawa podejmowania decyzji, niezależne od zintegrowanego przedsiębiorstwa energetycznego, dotyczące udziałów koniecznych do działania, utrzymania lub rozbudowy sieci. Nie powinno to stanowić przeszkody dla funkcjonowania właściwych mechanizmów koordynacji w celu zapewnienia ochrony praw nadzoru nad zarządem i działalnością gospodarczą spółki dominującej dotyczących zysku z udziałów w przedsiębiorstwie zależnym, co pośrednio reguluje art. 23 ust. 2. W szczególności umożliwia to spółce dominującej zatwierdzanie rocznego planu finansowego operatora systemu przesyłowego lub innego równoważnego instrumentu i ustalanie globalnych ograniczeń dotyczących poziomu zadłużenia spółki zależnej. Nie umożliwia to spółce dominującej wydawania instrukcji dotyczących codziennego funkcjonowania ani w stosunku do poszczególnych decyzji dotyczących budowy lub ulepszania linii przesyłowych i dystrybucyjnych, które nie przekraczają warunków zatwierdzonego planu finansowego lub innego równoważnego instrumentu;
- d) operator systemu połączonego opracowuje program zgodności, określający środki podjęte w celu zapewnienia eliminacji zachowań dyskryminacyjnych, a także zapewnienia właściwego nadzoru realizacji tego programu. Program określa szczególne obowiązki pracowników do realizacji tego celu. Osoba lub jednostka odpowiedzialna za nadzór programu zgodności składa organowi regulacyjnemu, określonymu w art. 23 ust. 1 i podaje do wiadomości publicznej roczne sprawozdanie wyszczególniające podjęte środki.

ROZDZIAŁ VI

ROZDZIAŁ KSIĘGOWOŚCI I PRZEJRZYSTOŚĆ KSIĘGOWA

Artykuł 18

Prawo wglądu do księgowości

1. Państwa Członkowskie lub każdy wyznaczony przez nie właściwy organ, łącznie z

organami regulacyjnymi określonymi w art. 23, w stopniu koniecznym do wykonywania ich zadań, mają prawo wglądu do księgowości przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z przepisami art. 19.

2. Państwa Członkowskie i każdy wyznaczony przez nie właściwy organ, łącznie z organami regulacyjnymi określonymi w art. 23, chronią poufny charakter sensytywnych informacji handlowych. Państwa Członkowskie mogą dopuścić do ujawnienia takich informacji, jeżeli okaże się to konieczne, aby umożliwić właściwym organom wykonywania ich zadań.

Artykuł 19

Rozdział księgowości

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia prowadzenia księgowości przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z przepisami ust. 2-3.

2. Przedsiębiorstwa energetyczne, niezależnie od rodzaju własności i statusu prawnego prowadzą, umożliwiają audyt i publikują swoje roczne sprawozdania finansowe zgodnie z przepisami prawa krajowego odnoszącymi się do rocznych sprawozdań finansowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, przyjętych zgodnie z czwartą dyrektywą Rady 78/660/WE z dnia 25 lipca 1978 r., w oparciu o art. 44 ust. 2 lit. g)* Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek¹¹.

Przedsiębiorstwa, które zgodnie z prawem nie są zobowiązane do ogłaszania swych rocznych sprawozdań finansowych, przechowują w swej siedzibie głównej jeden egzemplarz do wglądu publicznego.

3. Przedsiębiorstwa energetyczne przechowują w swej wewnętrznej księgowości, oddzielne sprawozdania finansowe dotyczące działalności przesyłowej i dystrybucyjnej, tak jak powinny to robić w przypadku prowadzenia tego rodzaju form działalności przez odrębne przedsiębiorstwa, w celu uniknięcia dyskryminacji, subsydiowania krzyżowego i zakłócenia konkurencji. Przedsiębiorstwa prowadzą także sprawozdania finansowe, które mogą być skonsolidowane, odnoszące się do działalności dotyczącej energii elektrycznej niezwiązanej z przesyłaniem ani dystrybucją. Do dnia 1 lipca 2007 r., przedsiębiorstwa prowadzą oddzielne sprawozdania finansowe dla działalności dotyczącej dostaw dla uprawnionych odbiorców i dla działalności dotyczącej dostaw dla odbiorców nieuprawnionych. W sprawozdaniach finansowych określa się dochód wynikający z własności systemu przesyłowego / dystrybucyjnego. Gdzie stosowne, przedsiębiorstwa prowadzą skonsolidowane sprawozdania finansowe innych rodzajów działalności poza sektorem energetycznym. W tego rodzaju wewnętrznych sprawozdaniach powinien być umieszczony bilans i rachunek zysków i strat dla każdej z form działalności.

4. Audyt określony w ust. 2 w szczególności weryfikuje czy przestrzegane są zobowiązania unikania dyskryminacji i subsydiowania krzyżowego określonych w ust. 3.

* Tytuł dyrektywy 78/660/EWG został zmieniony dla uwzględnienia renumeracji artykułów Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zgodnie z art. 12 Traktatu amsterdamskiego; pierwotnym odnośnikiem był art. 54 ust. 3 lit. g).

¹¹ Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 28).

ROZDZIAŁ VII

ORGANIZACJA DOSTĘPU DO SYSTEMU

Artykuł 20

Dostęp strony trzeciej

1. Państwa Członkowskie zapewniają wdrożenie systemu dostępu strony trzeciej do systemu przesyłowego i dystrybucyjnego, opartego na opublikowanych taryfach, mającego zastosowanie do wszystkich uprawnionych odbiorców i stosowanego obiektywnie, bez dyskryminacji w odniesieniu do użytkowników systemu. Państwa Członkowskie zapewniają, że te taryfy, lub metody stosowane do ich obliczania, są zatwierdzone przed ich wejściem w życie zgodnie z art. 23, a także zapewniają publikację tych taryf i metod – w przypadku gdy tylko metody zostają zatwierdzone – przed ich wejściem w życie.

2. Operator danego systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego może odmówić dostępu, jeśli nie dysponuje konieczną zdolnością. Odmowa musi być właściwie umotywowana, w szczególności mając na względzie art. 3. Państwa Członkowskie zapewniają, że w miarę potrzeb i gdy ma miejsce odmowa dostępu, operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego przedstawia istotne informacje o środkach, jakie byłyby konieczne dla wzmocnienia sieci. Strona żądająca takich informacji może być obciążona uzasadnioną opłatą odzwierciedlającą koszt przygotowania takich informacji.

Artykuł 21

Otwarcie rynku i wzajemność

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że uprawnionymi odbiorcami są:

- a) do dnia 1 lipca 2004 r., uprawnieni odbiorcy określani w art. 19 ust. 1-3 dyrektywy 96/92/WE. Państwa Członkowskie publikują do dnia 31 stycznia każdego roku kryteria określające tych uprawnionych odbiorców;
- b) najpóźniej od dnia 1 lipca 2004 r. wszyscy odbiorcy nie będący gospodarstwami domowymi;
- c) od dnia 1 lipca 2007 r., wszyscy odbiorcy.

2. W celu uniknięcia zachwiania równowagi w zakresie otwierania rynków energii elektrycznej:

- a) umowy na dostawy energii elektrycznej zawierane z uprawnionymi odbiorcami systemu innego Państwa Członkowskiego nie są zabronione, jeśli uznaje się, iż odbiorca jest uprawniony w obydwu wspomnianych systemach;
- b) w przypadkach, kiedy następuje odmowa wykonania transakcji, określonych w lit. a) ze względu na to, że odbiorca jest uprawniony tylko w jednym z dwu systemów, Komisja może zobowiązać stronę odmawiającą, uwzględniając sytuację na rynku i wspólny

interes, do wykonania żądanej dostawy energii elektrycznej na wniosek Państwa Członkowskiego, na którego obszarze zlokalizowany jest uprawniony odbiorca.

Artykuł 22

Linie bezpośrednie

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki, aby umożliwić:
 - a) wszystkim producentom energii elektrycznej i każdemu przedsiębiorstwu dostarczającemu energię elektryczną, jeśli Państwa Członkowskie dopuszczają ich istnienie, ustanowionym na ich obszarze, w celu zaopatrywania linią bezpośrednią ich własnych zakładów, spółek zależnych i uprawnionych odbiorców;
 - b) producentom energii elektrycznej i każdemu przedsiębiorstwu dostarczającemu energię elektryczną zasilanie linią bezpośrednią każdego uprawnionego odbiorcy na ich obszarze.
2. Państwa Członkowskie ustalają kryteria dotyczące przyznawania zezwoleń na tworzenie linii bezpośrednich na ich terytorium. Kryteria te muszą być obiektywne i niedyskryminacyjne.
3. Możliwość dostawy energii elektrycznej linią bezpośrednią, określona w ust. 1, nie wpływa na możliwość zawierania umów na dostawy energii elektrycznej, zgodnie z art. 20.
4. Państwa Członkowskie mogą uzależnić przyznanie pozwolenia na budowę linii bezpośredniej od odmowy dostępu do sieci na podstawie, jeśli jest to właściwe, art. 20 lub od otwarcia procedury rozstrzygania sporów zgodnie z art. 23.
5. Państwa Członkowskie mogą odmówić zezwolenia na linię bezpośrednią, jeśli przyznanie takiego zezwolenia jest sprzeczne z przepisami art. 3. Odmowa musi być właściwie umotywowana.

Artykuł 23

Organy regulacyjne

1. Państwa Członkowskie określają jedną lub więcej właściwych jednostek, którym powierzają funkcję organów regulacyjnych. Organy te są całkowicie niezależne od interesów przemysłu energetycznego. Stosując ten artykuł, jednostki te są odpowiedzialne, co najmniej za zapewnienie niedyskryminacyjnej, skutecznej konkurencji i wydajne funkcjonowanie rynku, monitorując w szczególności:
 - a) reguły zarządzania i alokacji zdolności połączeń wzajemnych, działając wspólnie z organem lub organami regulacyjnymi tych Państw Członkowskich, z którymi istnieją połączenia wzajemne;
 - b) wszystkie mechanizmy postępowania z ograniczeniem zdolności w obrębie krajowych systemów energetycznych;

- c) czas potrzebny przedsiębiorstwu przesyłowemu i dystrybucyjnemu dla wykonania połączeń i napraw;
- d) publikowanie przez operatorów systemów przesyłowego i dystrybucyjnego właściwych informacji dotyczących połączeń wzajemnych, korzystania z sieci i alokacji zdolności zainteresowanym stronom, biorąc pod uwagę konieczność traktowania poszczególnych informacji jako poufnych pod względem handlowym;
- e) skuteczny rozdział księgowości, określony w art. 19, dla wyeliminowania możliwości istnienia subsydiowania krzyżowego między działalnością wytwórczą, przesyłową, dystrybucyjną i dostawczą;
- f) warunki i taryfy za przyłączenie nowych producentów energii elektrycznej dla zagwarantowania, że są one obiektywne, przejrzyste i niedyskryminacyjne, a w szczególności w pełni uwzględniają koszty i korzyści technologii różnych odnawialnych źródeł energii, rozproszonego wytwarzania i łącznej produkcji i ciepła elektryczności;
- g) zakres w jakim operatorzy systemów przesyłowego i dystrybucyjnego wypełniają swe zadania zgodnie z art. 9 i 14;
- h) poziom przejrzystości i konkurencji.

Organy ustanowione na mocy niniejszego artykułu publikują roczne sprawozdania w sprawie wyników ich działań monitorujących określonych w lit. a)-h).

2. Organy regulacyjne są odpowiedzialne za ustalanie lub zatwierdzanie, przed ich wejściem w życie, przynajmniej metod stosowanych do wyliczania lub ustanawiania warunków dla:

- a) przyłączenia i dostępu do sieci krajowych, łącznie z taryfami za przesyłanie i dystrybucję. Te taryfy lub metody umożliwiają prowadzenie inwestycji w sieci w sposób zapewniający możliwość działania sieci;
- b) zapewniania usług równoważenia sieci.

3. Niezależnie od ust. 2, Państwa Członkowskie mogą ustalić, że organy regulacyjne przedkładają dla uzyskania decyzji formalnych, odpowiednim jednostkom w Państwie Członkowskim, taryfy lub, co najmniej metody określone w tym ustępie oraz zmiany określone w ust. 4. W takim przypadku odpowiednia jednostka ma uprawnienia do przyjęcia lub odrzucenia projektu decyzji przedstawionego przez organ regulacyjny. Te taryfy lub metody, lub zmiany do nich są publikowane wraz decyzją w sprawie ich formalnego przyjęcia. Każda odmowa przyjęcia projektu decyzji ze względów formalnych jest publikowana wraz z jej uzasadnieniem.

4. Organy regulacyjne mają prawo żądać od operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych, jeśli jest to konieczne, zmian warunków, taryf, reguł, mechanizmów i metod określonych w ust. 1, 2 i 3, dla zapewnienia ich proporcjonalności charakteru i niedyskryminacyjnego stosowania.

5. Każda ze stron zgłaszających skargę na operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego odnoszącą się do zagadnień wymienionych w ust. 1, 2 i 4 może złożyć skargę do organu regulacyjnego, który działając jako organ rozjemczy, wydaje decyzję w terminie dwóch miesięcy od otrzymania skargi. Okres ten może zostać przedłużony o dwa miesiące, jeżeli organ regulacyjny potrzebuje dodatkowych informacji. Okres ten może zostać przedłużony o dalsze dwa miesiące za zgodą wnoszącego skargę. Taka decyzja jest wiążąca, jeżeli nie zostanie unieważniona przez apelację.

Jeżeli skarga dotyczy taryf za przyłączenie dla nowych ważnych obiektów wytwarzania energii elektrycznej, wówczas okres dwumiesięczny może zostać przedłużony przez organ regulacyjny.

6. Każda ze stron, której to dotyczy i która ma prawo do składania skargi dotyczącej decyzji w sprawie metod podjętych w zastosowaniu ust. 2, 3 lub 4 lub, gdy organ regulacyjny ma obowiązek zasięgać opinii dotyczących proponowanych metod, może najpóźniej w terminie dwóch miesięcy od publikacji decyzji lub propozycji decyzji, lub w krótszym terminie określonym przez Państwa Członkowskie, złożyć skargę do rozpatrzenia. Taka skarga nie ma działania zawieszającego.

7. Państwa Członkowskie podejmują środki konieczne do tego, aby organy regulacyjne były w stanie wykonywać swoje obowiązki określone w ust. 1-5 w sposób skuteczny i sprawny.

8. Państwa Członkowskie tworzą odpowiednie i skuteczne mechanizmy regulowania, kontroli i przejrzystości w celu niedopuszczenia do nadużywania pozycji dominującej, w szczególności na szkodę odbiorców, i wszelkiego grabieżczego zachowania. Mechanizmy te uwzględniają przepisy Traktatu, w szczególności jego art. 82.

Do 2010 r., odpowiednie organy Państw Członkowskich dostarczają Komisji do dnia 31 lipca każdego roku, zgodnie z prawem o konkurencji, sprawozdanie w sprawie dominacji rynkowej i zachowaniach antykonkurencyjnych i grabieżczych. Takie sprawozdanie zawiera ponadto przegląd zmieniających się struktur własnościowych i wszelkich praktycznych środków podejmowanych na poziomie krajowym dla zapewnienia dostatecznej różnorodności uczestników rynku lub praktycznych środków podejmowanych dla poprawy połączeń wzajemnych i konkurencji. Począwszy od 2010 r., odpowiednie organy przedkładają takie sprawozdanie raz na dwa lata.

9. Państwa Członkowskie zapewniają podjęcie właściwych środków, łącznie z postępowaniem administracyjnym lub karnym zgodnie z ich prawem krajowym, przeciwko osobom fizycznym lub prawnym odpowiedzialnym za nieprzestrzeganie reguł poufności nałożonych niniejszą dyrektywą.

10. W przypadku sporów transgranicznych, decydującym organem regulacyjnym jest organ regulacyjny, w którego jurysdykcji znajduje się operator systemu, który odmawia prawa użytkowania lub dostępu do systemu.

11. Skargi określone w ust. 5 i 6 nie powodują uszczerbku dla wykonywania praw do apelacji, zgodnie z prawem Wspólnoty i prawem krajowym.

12. Krajowe organy regulacyjne przyczyniają się do rozwoju rynku wewnętrznego i

jednakowych warunków działania poprzez wzajemną współpracę oraz współpracę z Komisją w przejrzysty sposób.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 24

Środki zabezpieczające

W przypadku nagłego kryzysu na rynku energetycznym i zagrożenia dla bezpieczeństwa fizycznego lub bezpieczeństwa osób, urządzeń lub instalacji, lub integralności systemu, Państwo Członkowskie może czasowo podjąć niezbędne środki zabezpieczające.

Środki te muszą powodować możliwie jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego i nie mogą wykraczać poza to, co jest ściśle konieczne do pokonania powstałych nagle trudności.

Dane Państwo Członkowskie bezzwłocznie powiadamia o zastosowaniu takich środków pozostałe Państwa Członkowskie, jak również Komisję, która może podjąć decyzję, że Państwo Członkowskie musi zmienić lub uchylić te środki, w przypadku, gdy powodują one zaburzenie konkurencji i zakłócają wymianę handlową w sposób niewspółmierny do wspólnego interesu.

Artykuł 25

Monitorowanie przywozu energii elektrycznej

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, co trzy miesiące o przywozie energii elektrycznej z państw trzecich, w kategoriach fizycznych przepływów, jakie miały miejsce w ciągu ostatnich trzech miesięcy.

Artykuł 26

Odstępstwa

1. Państwa Członkowskie, które są w stanie wykazać, że po wejściu w życie niniejszej dyrektywy istnieją poważne problemy w działaniu ich małych systemów wydzielonych, mogą wnieść o odstąpienie od stosownych przepisów rozdziałów IV, V, VI, VII oraz rozdziału III, w przypadku mikrosystemów wydzielonych, w związku z przebudową, modernizacją i rozszerzeniem istniejących zdolności, odstąpienie takie może być przyznane Państwom Członkowskim przez Komisję. Komisja informuje Państwa Członkowskie o tych wnioskach przed podjęciem decyzji z zachowaniem poufności. Decyzja taka jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejszy artykuł stosuje się także do Luksemburga.

2. Państwa Członkowskie, które po wejściu dyrektywy w życie, mają, ze względów natury technicznej, istotne problemy w otwarciu swego rynku dla niektórych ograniczonych grup odbiorców niebędących gospodarstwami domowymi określonymi w art. 21 ust. 1 lit. b), mogą

wystąpić o odstępstwo od tego przepisu, które może być im przyznane przez Komisję na okres nieprzekraczający 18 miesięcy od daty określonej w art. 30 ust. 1. W każdym przypadku odstępstwo takie kończy się w dniu określonym w art. 21 ust. 1 lit. c).

Artykuł 27

Procedura przeglądu

W przypadku, w którym wnioski ze sprawozdania określonego w art. 28 ust. 3, uwzględniające skuteczny sposób, w jaki w Państwach Członkowskich został zrealizowany dostęp do sieci - co otwiera drogę do całkowicie skutecznego, niedyskryminacyjnego i niezakłóconego dostępu do sieci - zawierają stwierdzenie Komisji, że niektóre zobowiązania nałożone niniejszą dyrektywą na przedsiębiorstwa (łącznie ze zobowiązaniami dotyczącymi rozdziału prawnego operatorów systemu dystrybucyjnego) nie są proporcjonalne do zamierzonych celów, wówczas Państwo Członkowskie, którego to dotyczy, może przedłożyć wniosek do Komisji o wyłączenie danego zobowiązania.

Państwo Członkowskie bezzwłocznie zgłasza wniosek Komisji, wraz z istotnymi informacjami koniecznymi dla wykazania, że wniosek ze sprawozdania potwierdzający skuteczny dostęp do sieci pozostaje w mocy.

W terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku, Komisja wydaje opinię dotyczącą wniosku danego Państwa Członkowskiego i, gdzie stosowne, przedkłada wniosek do Parlamentu Europejskiego i Rady o zmianę odpowiedniego przepisu dyrektywy. Komisja może zaproponować, w propozycjach zmian dyrektywy, wyłączenie danego Państwa Członkowskiego z obszaru działania tych szczególnych wymagań, pod warunkiem zastosowania przez Państwo Członkowskie jednakowo skutecznych środków uznanych za właściwe.

Artykuł 28

Sprawozdania

1. Komisja monitoruje, dokonuje przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy oraz przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przed końcem pierwszego roku po wejściu w życie niniejszej dyrektywy całościowe sprawozdanie o postępach, kolejne sprawozdania są składane raz w roku. Sprawozdanie takie obejmuje w szczególności:

- a) zebrane doświadczenia i postępy poczynione na drodze do utworzenia pełnego i w pełni działającego rynku wewnętrznego energii elektrycznej, przeszkody utrudniające realizację tego celu, włączając w to kwestie dominacji, koncentracji rynkowej, zachowań grabieżczych i antykonkurencyjnych oraz ich wpływu na zakłócenia w działaniu rynku;
- b) zakres, w jakim wymagania dotyczące rozdziału i taryfikacji zawarte w niniejszej dyrektywie były skuteczne w zapewnieniu uczciwego i niedyskryminacyjnego dostępu do systemu energetycznego Wspólnoty i równoważnego poziomu konkurencji, a także gospodarcze, społeczne oraz dotyczące środowiska konsekwencje otwarcia rynku energii elektrycznej dla odbiorców;

- c) analizę zagadnień odnoszących się do poziomów zdolności przesyłowej oraz bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej we Wspólnocie, w szczególności do istniejącej i przewidywanej równowagi między zapotrzebowaniem i dostawami energii, biorąc pod uwagę fizyczną zdolność wymian energii elektrycznej między obszarami;
- d) szczególnej uwagi wymagają kroki podejmowane w Państwach Członkowskich dla pokrycia zapotrzebowania szczytowego i postępowania w przypadku niedoboru dostaw ze strony jednego lub więcej dostawców;
- e) wprowadzanie odstępstw na mocy art. 15 ust. 2 mając na uwadze możliwe zmiany wartości progowych;
- f) ogólną ocenę postępu osiągniętego w odniesieniu do dwustronnych relacji z państwami trzecimi, które produkują, wywożą lub transportują energię elektryczną, łącznie z postępowaniem w integracji rynków, społecznych i odnoszących się do środowiska skutków handlu energią elektryczną i dostępu do sieci takich państw trzecich;
- g) potrzebę ewentualnej harmonizacji wymagań nie powiązanych z przepisami niniejszej dyrektywy;
- h) sposób, w jaki Państwa Członkowskie wprowadziły w praktyce wymagania dotyczące oznakowania energii zawarte w art. 3 ust. 6, a także sposób, w jaki zostały uwzględnione wszelkie zalecenia Komisji dotyczące tego zagadnienia.

Gdzie jest to stosowne, sprawozdanie to może obejmować zalecenia, dotyczące w szczególności zakresu i sposobu realizacji przepisów o oznakowaniu, łącznie z np. odniesieniami w sprawie istniejących źródeł informacji i zawartości tych źródeł, a mianowicie sposobu w jaki informacje o wpływie na środowisko w postaci co najmniej danych o emisji CO₂ i powstawaniu odpadów radioaktywnych w wyniku wytwarzania energii elektrycznej z różnych źródeł energii, mogą być udostępniane w sposób przejrzysty, łatwodostępny i porównywalny w krajach Unii Europejskiej, a także w sprawie sposobu, w jaki mogłyby zostać ulepszone środki podjęte w Państwach Członkowskich dla kontrolowania dokładności informacji dostarczanych przez dostawców, oraz w sprawie środków podjętych dla przeciwdziałania ujemnym skutkom dominacji i koncentracji na rynku.

2. Co dwa lata, sprawozdanie określone w ust. 1 zawiera także analizę różnych środków podjętych przez Państwa Członkowskie dla realizacji zobowiązań z tytułu świadczenia usług publicznych, wraz z badaniem skuteczności tych środków oraz, w szczególności, ich wpływem na konkurencję na rynku energii elektrycznej; w miarę potrzeb, sprawozdanie to może zawierać zalecenia dotyczące środków, jakie należy podjąć na poziomie krajowym dla osiągnięcia wysokich standardów usług publicznych, lub środków mających na celu zapobieganie eliminacji rynku.

3. Komisja przekazuje, nie później niż dnia 1 stycznia 2006 r., Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, szczegółowe sprawozdanie opisujące postępy w tworzeniu rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Sprawozdanie to obejmuje w szczególności:

- istnienie niedyskryminacyjnego dostępu do sieci;
- rozporządzenia będące w mocy;

- rozwój infrastruktury połączeń wzajemnych i bezpieczeństwa dostaw we Wspólnocie;
- zakres, w jakim pełne korzyści wynikające z otwarcia rynków przypadają małym przedsiębiorstwom i gospodarstwom domowym, w odniesieniu do standardów usługi publicznej i powszechnej;
- zakres, w jakim rynki są w praktyce otwarte na skuteczną konkurencję, łącznie z aspektami dominacji, koncentracji rynkowej oraz zachowań grabieżczych lub antykonkurencyjnych;
- zakres, w jakim odbiorcy rzeczywiście zmieniają dostawców i renegocjują taryfy;
- zmiany cen, łącznie z cenami dostaw, w odniesieniu do stopnia otwarcia rynków;
- doświadczenie zgromadzone w czasie stosowania dyrektywy w odniesieniu do rzeczywistej niezależności operatorów systemu w przedsiębiorstwach zintegrowanych pionowo, a także, czy zostały podjęte inne działania, obok funkcjonalnej niezależności i oddzielenia księgowości, których skutki są równoważne z rozdziałem w sensie prawnym.

Gdzie stosowne, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycję zmian, w szczególności dla zagwarantowania wysokiego standardu usług publicznych.

Gdzie stosowne, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycje zmierzające w szczególności do zapewnienia pełnej i skutecznej niezależności operatorów systemu dystrybucyjnego przed dniem 1 lipca 2007 r. Jeżeli jest to konieczne, propozycje te obejmują, zgodnie z prawem o konkurencji, kroki uwzględniające aspekty dominacji, koncentracji na rynku oraz zachowań grabieżczych lub antykonkurencyjnych.

Artykuł 29

Uchylenia

Dyrektywa 90/547/EWG traci moc z dniem 1 lipca 2004 r.

Dyrektywa 96/92/WE traci moc z dniem 1 lipca 2004 r. bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących terminów wykonania i zastosowania wspomnianej dyrektywy. Odniesienia do uchylonej dyrektywy traktowane są tak jak odniesienia do niniejszej dyrektywy i odczytywane są zgodnie z tabelą korelacji w załączniku B.

Artykuł 30

Wykonanie

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie, najpóźniej do dnia 1 lipca 2004 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.
2. Państwa Członkowskie mogą odroczyć wykonanie art. 15 ust. 1 do dnia 1 lipca 2007 r.

Działanie takie nie powoduje uszczerbku dla wymagań zawartych w art. 15 ust. 2.

3. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 31

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 32

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 26 czerwca 2003 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. TSOCHATZOPOULOS

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK A

Działania dotyczące ochrony konsumentów

Bez uszczerbku dla reguł wspólnotowych dotyczących ochrony konsumentów, w szczególności dyrektywy 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹² i dyrektywy Rady 93/13/WE¹³, działania określone w art. 3 mają zapewnić, że odbiorcy:

- a) mają prawo do zawarcia z ich dostawcą energii elektrycznej umowy, która określa:
- nazwę i adres dostawcy;
 - zapewniane usługi, poziom jakości oferowanych usług, a także czas do pierwszego podłączenia;
 - typ oferowanych usług konserwacyjnych, jeśli są oferowane;
 - sposób, w jaki można otrzymać aktualne informacje dotyczące wszystkich obowiązujących taryf i opłat konserwacyjnych;
 - czas obowiązywania umowy, warunki odnowienia i zakończenia świadczenia usług oraz wygaśnięcie umowy, istnienie jakichkolwiek praw do odstąpienia od umowy;
 - wszelkich ustaleń dotyczących rekompensat i zwrotów opłat obowiązujących w przypadku niedotrzymania poziomu jakości usług określonego w umowie; oraz
 - metody uruchamiania procedury rozstrzygnięcia sporów zgodnie z lit. f).

Warunki są uczciwe i znane z wyprzedzeniem. W każdym przypadku informacje te powinny być dostarczane przed zawarciem lub potwierdzeniem umowy. Jeżeli umowy są zawierane przez pośredników, to powyższa informacja także jest dostarczana przed zawarciem umowy;

- b) otrzymują stosowne powiadomienie o wszelkich zamiarach zmian warunków umownych i są powiadomieni o ich prawie do odstąpienia od umowy w momencie zawiadomienia. Usługodawcy bezpośredniego powiadamiają swych odbiorców o wszelkich podwyżkach opłat, w odpowiednim terminie, nie później niż jeden normalny okres rozliczeniowy po wejściu podwyżki w życie. Państwa Członkowskie zapewniają odbiorcom swobodę odstąpienia od umów, jeżeli nie akceptują oni nowych warunków, o których zawiadomił ich dostawca energii elektrycznej;
- c) otrzymują przejrzyste informacje o obowiązujących cenach i taryfach, standardowych warunkach w odniesieniu do dostępu i korzystania z usług związanych z energią elektryczną;
- d) otrzymują ofertę zawierającą szeroki wybór metod płatności. Każda różnica w warunkach uwzględnia koszty dostawcy w różnych systemach płatności. Ogólne

¹² Dz.U. L 144 z 4.6.1997, str. 19.

¹³ Dz.U. L 95 z 21.4.1993, str. 29.

warunki są uczciwe i przejrzyste. Warunki są przedstawione jasnym i zrozumiałym językiem. Odbiorcy są chronieni przed nieuczciwymi i mylącymi metodami sprzedaży;

- e) nie ponoszą opłat z tytułu zmiany dostawcy;
- f) korzystają z istnienia przejrzystych, prostych i niedrogich procedur rozpatrywania ich skarg. Takie procedury zapewniają szybkie i uczciwe rozpatrywanie skarg łącznie z systemem, jeśli jest zagwarantowany, zwrotu opłat i/albo rekompensat. Gdzie to możliwe, procedury te powinny być zgodne z zasadami wymienionymi w zaleceniu Komisji 98/257/WE¹⁴;
- g) mający dostęp do usługi powszechnej zgodnie z przepisami przyjętymi przez Państwa Członkowskie na podstawie art. 3 ust. 3, są poinformowani o swych prawach dotyczących usług powszechnych.

¹⁴ Dz.U. L 115 z 17.4.1998, str. 31.

ZAŁĄCZNIK B

Tabela korelacji

Dyrektywa 96/92/WE	Niniejsza dyrektywa	
art. 1	art. 1	Zakres stosowania
art. 2	art. 2	Definicje
art. 3 i art. 10 ust. 1	art. 3	Obowiązek świadczenia usługi publicznej i ochrona odbiorców
—	art. 4	Monitorowanie bezpieczeństwa dostaw
art. 7 ust. 2	art. 5	Reguły techniczne
art. 4 i 5	art. 6	Procedura przyznawania zezwoleń na budowę nowych zdolności
art. 4 i 6	art. 7	Przetargi na nowe zdolności
art. 7 ust. 1	art. 8	Wyznaczanie operatorów systemu przesyłowego
art. 7 ust. 3-5	art. 9	Zadania operatorów systemu przesyłowego
art. 7 ust. 6	art. 10	Rozdział operatorów systemu przesyłowego
art. 8	art. 11	Dysponowanie i równoważenie
art. 9	art. 12	Zasady poufności w odniesieniu do operatorów systemu przesyłowego
art. 10 ust. 2 i 3	art. 13	Wyznaczanie operatorów systemu dystrybucyjnego
art. 11	art. 14	Zadania operatorów systemu dystrybucyjnego
—	art. 15	Rozdział operatorów systemu dystrybucyjnego
art. 12	art. 16	Zasady poufności w odniesieniu do operatorów systemu dystrybucyjnego
—	art. 17	Operator systemu połączonego
art. 13	art. 18	Prawo wglądu do księgowości
art. 14	art. 19	Rozdział księgowości
art. 15-18	art. 20	Dostęp strony trzeciej
art. 19	art. 21	Otwarcie rynku i wzajemność
art. 21	art. 22	Linie bezpośrednie
art. 20 ust. 4-3 i art. 22	art. 23	Organy regulacyjne
art. 23	art. 24	Środki zabezpieczające
—	art. 25	Monitorowanie przywozu energii elektrycznej
art. 24	art. 26	Odstępstwa
—	art. 27	Procedura przeglądu
art. 25 i 26	art. 28	Sprawozdania
—	art. 29	Uchylenia
art. 27	art. 30	Wykonanie
art. 28	art. 31	Wejście w życie
art. 29	art. 32	Adresaci
	załącznik A	Działania dotyczące ochrony konsumentów

Oświadczenia składane w odniesieniu do działań związanych z likwidacją i zarządzaniem odpadami

Oświadczenie międzyinstytucjonalne

„Parlament Europejski, Rada i Komisja podkreślają potrzebę zapewnienia przez Państwa Członkowskie, że odpowiednie środki finansowe na działania związane z likwidacją i zarządzaniem odpadami, które są poddawane audytowi w Państwach Członkowskich, są rzeczywiście dostępne do celów, dla jakich zostały ustanowione i są zarządzane w sposób przejrzysty, co pozwala uniknąć przeszkód w uczciwej konkurencji na rynku energii”.

Oświadczenie Komisji

„Komisja odnotowała znaczenie zapewnienia, że środki utworzone do celów działań związanych z likwidacją i zarządzaniem odpadami, które są powiązane z celami zawartymi w Traktacie Euratomu, są zarządzane w przejrzysty sposób i używane jedynie do realizacji wspomnianego celu. W tym kontekście Komisja zamierza, w zakresie swoich obowiązków określonych w Traktacie Euratomu, publikować roczne sprawozdanie o wykorzystaniu środków na likwidację i zarządzanie odpadami. Komisja przykłada szczególną wagę do zapewnienia pełnego stosowania odpowiednich przepisów prawa wspólnotowego”.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
O
ZMIANIE USTAWY PRAWO ENERGETYCZNE ORAZ USTAWY PRAWO
OCHRONY ŚRODOWISKA

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 17 lutego 2004 r.

Obszar Negocjacyjny: „Energia”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej
Rozdział 14

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 19 lutego 2004 r.
5.	Tłumaczenia następujących aktów prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej: 1) dyrektywy 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r., w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych, 2) dyrektywy 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 96/92/WE